



MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul XI — Nr. 422

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 31 august 1999

SUMAR

Nr.	Pagina
	ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI
76.	— Ordonanță pentru aprobarea Aranjamentului stand-by dintre Guvernul României și Fondul Monetar Internațional și a Memorandumului Guvernului României privind politicile economice, convenit cu Fondul Monetar Internațional 1-16

ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ

pentru aprobarea Aranjamentului stand-by dintre Guvernul României și Fondul Monetar Internațional și a Memorandumului Guvernului României privind politicile economice, convenit cu Fondul Monetar Internațional

În temeiul prevederilor art. 107 alin. (1) și (3) din Constituția României, precum și ale art. 1 lit. C pct. 26 din Legea nr. 140/1999 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe,

Guvernul României emite următoarea ordonanță:

Art. 1. — Se aprobă Aranjamentul stand-by dintre Guvernul României și Fondul Monetar Internațional, în valoare de 400 milioane DST, acordat la 5 august 1999, și Memorandumul Guvernului României privind politicile economice, convenit cu Fondul Monetar Internațional.

Art. 2. — Echivalentul în lei al sumei de 400 milioane DST se acoperă de Banca Națională a României și se virează, pe măsura primirii tranșelor de credit, în contul Fondului Monetar Internațional, deschis la Banca Națională a României.

Art. 3. — Rambursarea creditului prevăzut la art. 1, plata dobânzilor și a comisioanelor aferente, precum și diferențele în lei rezultate din regularizări se suportă de Banca Națională a României.

Art. 4. — Se autorizează Guvernul României, prin Ministerul Finanțelor și Banca Națională a României, să introducă, de comun acord cu Fondul Monetar Internațional, amendamente la textul Aranjamentului stand-by, care privesc detaliile acestuia și nu sunt de natură să sporească obligațiile financiare ale României față de Fondul Monetar Internațional.

PRIM-MINISTRU
RADU VASILE

Contrasemnează:

Ministrul finanțelor,

Decebal Traian Remes

Ministrul Comerțului și Relațiilor externe,

Ion Pascu,

secretar de stat

Guvernatorul Băncii Naționale a României,

Augustin Ionescu

București, 30 august 1999.

ROMÂNIA

ARANJAMENT STAND-BY*)

Anexate la prezentul**) se află o scrisoare a ministrului finanțelor și a guvernatorului Băncii Naționale a României, din data de 26 iulie 1999 (*scrisoarea*), cu un memorandum privind politicile economice (*Memorandumul*), anexat, precum și o scrisoare, din data de 5 august 1999, a ministrului finanțelor al României, care solicită un aranjament stand-by din partea Fondului Monetar Internațional, și care stabilesc:

a) obiectivele, politicile și măsurile pe care autoritățile din România intenționează să le adopte pe perioada acestui aranjament stand-by;

b) înțelegerile dintre România și Fond privind analizele care vor fi efectuate asupra progresului înregistrat în realizarea obiectivelor programului și al politicilor și măsurilor pe care autoritățile din România le vor adopta pe perioada aranjamentului stand-by.

Pentru a sprijini aceste obiective și politici Fondul Monetar Internațional acordă acest aranjament stand-by în conformitate cu următoarele prevederi:

1. Până la 31 martie 2000, România va avea dreptul să efectueze cumpărări de la Fond într-o sumă echivalentă cu 400 milioane DST, cu respectarea paragrafelor 2, 3, 4 și 5 de mai jos, fără o analiză ulterioară din partea Fondului.

2. a) Cumpărările efectuate în cadrul acestui aranjament stand-by nu vor depăși, fără acordul Fondului, echivalentul a 53 milioane DST până la 15 septembrie 1999, echivalentul a 200 milioane DST până la 15 decembrie 1999 și echivalentul a 300 milioane DST până la 15 februarie 2000.

b) Nici una dintre limitele stabilite la lit. a) de mai sus nu se va aplica unei cumpărări supuse răscumpărării peste cota de 25%, efectuată în cadrul acestui aranjament stand-by, care nu va spori disponibilitățile Fondului exprimate în moneda națională a României.

3. România nu va efectua cumpărări supuse răscumpărării în cadrul acestui aranjament de credit stand-by, care să sporească disponibilitățile Fondului în moneda națională a României peste cota de 25%:

a) pe parcursul oricărei perioade în care datele de la sfârșitul perioadei precedente arată că:

- (i) plafonul pentru activele interne nete medii ale Băncii Naționale a României; sau
- (ii) nivelul minim al activelor externe nete ale Băncii Naționale a României; sau
- (iii) plafonul pentru creditul net al sistemului bancar către bugetul general consolidat; sau
- (iv) plafoanele pentru fondurile cumulate de salarii ale sectorului bugetar, regiilor autonome, companiilor naționale și ale întreprinderilor cu cele mai mari pierderi; sau
- (v) limita pentru preluarea datoriei întreprinderilor față de bănci de către bugetul general consolidat și emiterea de garanții guvernamentale pentru împrumuturile bancare acordate întreprinderilor; sau
- (vi) plafonul privind contractarea sau garantarea de către Guvern a datoriei externe neconcesionale cu scadența mai mare de un an; sau
- (vii) plafonul privind contractarea sau garantarea de către Guvern a datoriei externe neconcesionale cu scadența de peste un an până la 3 ani inclusiv; sau
- (viii) plafonul privind contractarea sau garantarea de către Guvern a datoriei externe pe termen scurt; sau
- (ix) plafonul privind arieratele interne la CONEL, ROMGAZ și PETROM; sau

(x) limita minimă privind reducerea netă a arieratelor CONEL, ROMGAZ și PETROM către bugetul general consolidat,

specificate la paragraful 41 din Memorandum și în anexa B la acesta, nu a fost respectat(ă); sau

b) dacă, oricând pe perioada aranjamentului stand-by, România acumulează orice alte noi arierate externe față de creditorii oficiali; sau

c) după 14 septembrie 1999, 14 decembrie 1999 și 14 februarie 2000, până când se finalizează analizele descrise în paragraful 43 din Memorandum; sau

d) dacă, oricând pe perioada aranjamentului stand-by, România:

- (i) impune sau intensifică restricțiile privind efectuarea plăților și transferurilor pentru tranzacțiile internaționale curente; sau
- (ii) introduce sau modifică practici valutare multiple; sau
- (iii) încheie acorduri de plăți bilaterale care sunt incompatibile cu art. VIII; sau
- (iv) impune sau intensifică restricții la import pentru motive de balanță de plăți,

numai dacă condițiile stabilite în paragraful 3 a) nu sunt aplicabile cumpărărilor efectuate la sau înainte de 15 august 1999.

În cazul în care România este împiedicată să facă cumpărări în cadrul acestui aranjament stand-by, datorită acestui paragraf, cumpărările vor fi reluate numai după ce a avut loc o consultare între Fond și România și dacă s-a ajuns la o înțelegere a circumstanțelor în care cumpărările pot fi reluate.

4. România nu va efectua cumpărări în cadrul acestui aranjament stand-by pe parcursul oricărei perioade în care România are obligații financiare restante către Fond sau eșuează în efectuarea unei răscumpărări așteptate: a) în cazul unei cumpărări neconforme cu prevederile Deciziei nr. 7.842-(84/165) din Ghidul privind acțiunile de corectare; b) în cazul unei cumpărări destinate susținerii operațiunilor de reducere a datoriei și a serviciului datoriei, conform Deciziei nr. 9.331-(89/167), așa cum a fost amendată; c) în conformitate cu subparagraful 16 (a) sau cu subparagraful 33 (a) din Decizia nr. 8.955-(88/126), așa cum a fost amendată, privind facilitățile de finanțare contingente și compensatorii; sau d) în conformitate cu secțiunea 2, paragraful (f) din Ghidul referitor la sprijinul Fondului pentru constituirea fondurilor de stabilizare monetară.

5. Dreptul României de a se angaja în tranzacții acoperite de acest aranjament stand-by poate fi suspendat numai în ceea ce privește cererile permise de către Fond după: a) declararea oficială a neeligibilității; sau b) decizia Consiliului executiv de a suspenda tranzacțiile fie în general, fie în vederea luării în considerare a unei propuneri făcute de un director executiv sau de directorul general pentru suspendarea sau limitarea oficială a eligibilității României. Când este dată notificarea neeligibilității oficiale sau a deciziei de luare în considerare a propunerii, în conformitate cu acest paragraf, cumpărările în cadrul acestui aranjament stand-by vor fi reluate numai după consultări între Fond și România și după ce se ajunge la o înțelegere cu privire la circumstanțele în care astfel de cumpărări pot fi reluate.

6. Cumpărările în cadrul acestui aranjament stand-by vor fi efectuate în monedele altor membri, selectate în concordanță cu politicile și procedurile Fondului, cu excepția cazului în care, la cererea României, Fondul este de acord să furnizeze DST la momentul cumpărării.

7. România va plăti un cost pentru acest aranjament stand-by în conformitate cu deciziile Fondului.

8. a) România va răscumpăra suma în moneda sa, care rezultă dintr-o cumpărare în cadrul acestui aranjament

*) Traducere

**) ISO 31000-11:2003 și Suplimentul (2003)

stand-by, în conformitate cu prevederile Statutului și cu deciziile Fondului, inclusiv cu cele referitoare la răscumpărările efectuate pentru îmbunătățirea balanței de plăți și a poziției rezervei valutare ale României.

b) Orice diminuare a sumei în moneda României, deținută de către Fond, va reduce sumele supuse răscumpărării prevăzute în acest paragraf, în conformitate cu principiile aplicate de Fond pentru acest scop la momentul reducerii.

9. Pe perioada aranjamentului stand-by România va rămâne în strânsă consultare cu Fondul. Aceste consultări pot include corespondență și vizite ale oficialilor Fondului în România sau ale reprezentanților României la Fond. România va furniza Fondului, prin rapoarte la intervale sau date solicitate de Fond, informațiile pe care Fondul le solicită în legătură cu progresul realizat de România în atingere-

rea obiectivelor și politicilor stabilite în scrisoare și în Memorandum.

10. În conformitate cu al doilea paragraf al scrisorii, România va consulta Fondul în ceea ce privește adoptarea oricărei măsuri ce poate fi necesară, la inițiativa Guvernului sau oricând directorul general solicită consultarea din cauza nerespectării oricăruia dintre criteriile menționate în paragraful 3 de mai sus sau când directorul general consideră că este necesară o consultare asupra programului. În plus, după încheierea perioadei aranjamentului, atâta timp cât România are cumpărări restante în tranșele superioare de credit, Guvernul va avea consultări periodice cu Fondul, la inițiativa Guvernului sau la cererea directorului general, referitor la politicile României privind balanța de plăți.

Domnului Michel Camdessus
Director general
Fondul Monetar Internațional
Washington DC 20431

26 iulie 1999

Stimate domnule Camdessus,

România se confruntă cu o situație economică foarte dificilă, așa cum o arată dezechilibrul mare extern, declinul producției și investițiilor, precum și slăbiciunile structurale ale sectorului bancar și al întreprinderilor. De aceea, de-a lungul ultimelor câteva luni, în cooperare cu F.M.I. și Banca Mondială, am formulat și am început să implementăm un program cuprinzător de stabilizare și reformă, menit să micșoreze deficitul contului curent extern, astfel încât să se recâștige încrederea pieței, să se reducă inflația și să se pună bazele unei redresări economice sustenabile. Programul nostru pentru realizarea acestui obiectiv dublu, de stabilizare și reformă, este descris în detaliu în Memorandumul Guvernului României privind politicile economice, anexat la această scrisoare. Pentru sprijinirea acestui program, solicităm prin prezența, în numele Guvernului României, un aranjament stand-by în valoare de 400 milioane DST, cu data expirării pe 31 martie 2000.

Suntem încredeți că politicile și măsurile descrise în Memorandumul anexat sunt suficiente pentru a realiza obiectivele programului, dar suntem gata să luăm măsuri suplimentare și să căutăm noi înțelegeri cu Fondul, dacă va fi necesar, pentru a ține programul în parametri. Guvernul României va rămâne în strânsă consultare cu Fondul, în conformitate cu politicile acestuia privind astfel de consultări, și va furniza Fondului toate informațiile solicitate de acesta pentru a evalua implementarea programului. Recunoaștem în această privință că datele statistice economice corecte și furnizate la timp sunt esențiale pentru analiza politică și pentru monitorizarea realizărilor în cadrul programului și de aceea vom acorda prioritate maximă elaborării acestor statistici. Programul va fi analizat de Fond până la 15 septembrie 1999, 15 decembrie 1999 și 15 februarie 2000. În timpul primei analize dintre acestea se va conveni cu privire la bugetul rectificat pentru anul 1999, iar cea de-a doua analiză va constitui un prilej pentru a ajunge la înțelegeri privind proiectul bugetului pentru anul 2000.

Ai dumneavoastră sinceri,

Decebal Traian Remeș,
ministru finanțelor

Mugur Isărescu,
guvernatorul Băncii Naționale a României

MEMORANDUMUL GUVERNULUI ROMÂNIEI privind politicile economice

I. Introducere

1. Acest memorandum stabilește obiectivele și politicile economice ale Guvernului României pentru anul 1999. Programul economic descris mai jos este cuprinzător ca domenii și include politicile pentru soluționarea atât a dezechilibrelor macroeconomice acute, cât și a problemelor structurale din sectorul întreprinderilor și cel bancar.

II. Cadrul general

2. Performanța economică a României din anii '90 a fost dezamăgitoare, după cum arată creșterea sa economică negativă din ultimii ani și persistența unor dezechilibre

rale nesoluționate din sectorul întreprinderilor și cel bancar stau la baza acestor probleme.

3. Produsul intern brut (P.I.B.) real a continuat să scadă în 1998 — cu un procent estimat de 7,3% față de 6,9% în 1997 — și o producție industrială înregistrând o scădere deosebit de puternică. Cu toate acestea, deficitul contului curent a crescut în 1998 cu aproape jumătate, la o valoare estimată de 3 miliarde dolari S.U.A. (8% din P.I.B.). Aceasta a fost în principal rezultatul înrăutățirii dramatice a balanței comerciale externe: salariile exprimate în dolari și costurile unitare relative ale forței de muncă (față de principalii parteneri comerciali) au crescut semnificativ în 1998 (cu 26% și, respectiv, 38%), pe fundalul intensificării concurenței din partea țărilor care au raportat o creștere în

România a înregistrat un progres prin reducerea inflației de la 150% la sfârșitul anului 1997 la 41% la sfârșitul anului 1998.

4. îngrijorările pieței legate de poziția externă a României — așa cum sunt reflectate în scăderea calificativelor de țară de către principalele agenții de rating și în marjele uriașe incluse în ratele dobânzilor asupra datoriei guvernamentale existente — au contribuit la diminuarea puternică a intrărilor de capital în contul datoriei. În aceste condiții, Banca Națională a României (B.N.R.) a constatat că este din ce în ce mai dificil de a rezista presiunilor de depreciere a cursului de schimb al leului și de diminuare a rezervelor ei valutare, cu toate că ratele dobânzilor au rămas destul de ridicate.

5. Aceste evoluții economice nefavorabile au fost, în principal, consecința unei combinații de politici financiare neechilibrate și a slăbiciunilor structurale din sectorul întreprinderilor și din cel bancar.

În mod specific, deficitul bugetar, excluzând veniturile din privatizare, a rămas destul de ridicat, la aproximativ 5,7% din P.I.B. în anul 1998. Mai mult, deficitul înregistrat exclude deficitele cvasifiscale substanțiale în contul pierderilor sectorului întreprinderilor de stat și creditele neperformante aferente din portofoliile băncilor de stat. Politica monetară a contribuit la diminuarea inflației, dar cu prețul unei mari aprecieri reale a leului.

Aceasta a atras după sine dobânzi destul de mari, care reflectă anticipări inflaționiste persistente, împrumuturi neperformante ale băncilor cu probleme, precum și cereri mari de împrumuturi ale bugetului.

6. În domeniul politicilor structurale, progresul legat de restructurarea și privatizarea băncilor și a întreprinderilor a fost limitat încă de la începutul reformei, în pofida intensificării eforturilor spre sfârșitul anului 1998. Pe lângă alocarea necorespunzătoare a resurselor și sufocarea activității economice, aceasta a încurajat indisciplina financiară printr-o slabă administrare a societăților, așa cum se vede din creșterile exagerate de salarii pe fondalul pierderilor înregistrate în productivitatea muncii. Aceste evoluții au fost determinate de sectorul public: salariile în regiile autonome și în companiile naționale au crescut semnificativ mai repede decât pe ansamblul economiei.

7. Situația economică a României s-a agravat din cauza recentului conflict din Republica Federală Iugoslavia, din cauza, în primul rând, a stopării comerțului cu țările vecine, ca și a legăturilor de transport din regiune. Estimările preliminare arată un impact negativ asupra balanței de plăți de ordinul a cel puțin 200 milioane dolari în 1999.

III. Politici macroeconomice și financiare

A. Strategia de bază și obiectivele

8. Fără o întărire majoră a politicilor economice, perspectivele pentru restul anului 1999 și în continuare vor fi precare. Deficitul contului curent va rămâne mare și, legat de vârful de plăți aferente serviciului datoriei externe, efectuate în mai și iunie, și de scăderea în consecință a rezervelor valutare, ar putea intensifica presiunile de pe piața valutară. Mai mult, o refacere economică sustenabilă va rămâne evazivă atâta timp cât politica monetară continuă să fie împovărată de deficite fiscale și cvasifiscale mari și de creșteri excesive de salarii, iar ineficiențele din sectorul întreprinderilor și din cel bancar nu sunt abordate în mod decisiv.

9. Prin urmare, programul nostru economic pentru anul 1999 are ca obiective diminuarea deficitului contului curent, scăderea în continuare a inflației și stabilirea condițiilor pentru o creștere susținută, pe bază unui set cuprinzător de politici macroeconomice și structurale. Progresul rapid în realizarea acestor obiective va ajuta la întărirea încrederii în politici și la refacerea accesului României la piețele financiare internaționale. Politicile macroeconomice se vor concentra pe consolidarea fiscală și restricționarea salariilor, pentru a limita creșterea internă și a îmbunătăți competitivitatea și, totodată, pentru a desăvârși politica monetară. În paralel, vom urmări realizarea unei reduceri decisive a pierderilor întreprinderilor publice, care au

creșterea, prin restructurarea și privatizarea accelerată a băncilor și întreprinderilor de stat.

10. În mod specific, programul țintește o reducere a deficitului contului curent cu 0,8 miliarde dolari S.U.A. la 2,2 miliarde dolari S.U.A. (7,5% din P.I.B.) în 1999 și o creștere a rezervelor valutare ale B.N.R. cu 0,5 miliarde dolari S.U.A. Cu toată deprecierea accelerată a leului de la finele anului 1998, anticipăm o reducere în continuare a inflației, indicele prețurilor de consum (IPC) la 12 luni, la aproximativ 38% până la sfârșitul anului 1999. P.I.B. real este proiectat să scadă cu încă 3,5% în 1999, ca efect al capacității ineficiente lărgite și al pierderii temporare a piețelor-cheie de export din regiune, care se așteaptă să fie parțial compensată prin schimbarea destinației cheltuielilor, datorată îmbunătățirii competitivității costurilor exporturilor românești și a înlocuirilor importului. Se așteaptă totuși ca producția să atingă pragul cel mai scăzut în 1999, după care să fie reluată creșterea pozitivă în anul următor, ca rezultat al combinației îmbunătățite de politici.

11. Pentru atingerea acestor obiective programul va urmări: a) reducerea semnificativă a deficitului bugetului consolidat în anul 1999; b) limitarea creșterii salariului nominal din sectorul de stat cu mult sub rata inflației și a deprecierei leului; c) menținerea condițiilor severe la acordarea creditelor, în concordanță cu scăderea în continuare a inflației și stabilitatea în general a cursului de schimb, după deprecierea accelerată de corectare din ultimele luni; și d) reducerea pierderilor întreprinderilor din sectorul public și creșterea rolului sectorului privat în economie, în special prin privatizarea și restructurarea accelerată a sectorului întreprinderilor și a celui bancar.

B. Politica fiscală

12. Programul nostru fiscal are ca obiectiv o reducere a deficitului bugetului general consolidat (excluzând veniturile din privatizare și donațiile) la 3,9% din P.I.B. în 1999, de la 5,7% din P.I.B. în 1998. Creșterea finanțării externe va permite rambursări ale datoriei interne de 1,1% din P.I.B. în 1999 față de împrumuturile interne de 3,0% din P.I.B. în anul anterior. Vom monitoriza acest obiectiv pe baza plafoanelor pentru creditul net al sistemului bancar către bugetul general consolidat (a se vedea anexa B-III). Ajustarea fiscală urmărită va ajuta la diminuarea deficitului contului curent și va reduce necesitatea finanțării inflaționiste, luând în considerare gradul scăzut de monetizare al economiei românești și necesitatea refinanțării titlurilor de stat existente, echivalentă cu 5% din P.I.B. Programul presupune că sumele din privatizare, echivalente cu 1,1% din P.I.B. în 1999, pot fi tratate ca venituri bugetare; orice sume suplimentare din privatizare vor fi folosite pentru refinanțarea datoriei publice interne.

13. Atingerea unei astfel de ajustări fiscale ambițioase — în timp ce se permit costuri de restructurare mai mari și protejarea sectoarelor critice ale economiei — va fi dificilă din cauza contracției economiei și măsurilor luate anul trecut pentru reducerea impozitării directe. Măsurile adoptate recent privind veniturile includ: suspendarea facilităților fiscale pentru investitori (promulgate anterior); o creștere a contribuțiilor la asigurările sociale; introducerea taxelor de autorizare pentru comerțul cu băuturi alcoolice, tutun și alte produse; majorarea valorilor estimate la care se aplică impozitul pe proprietate; și o creștere de 70% a accizelor la produsele petroliere. Totuși întârzierile în adoptarea unora dintre aceste măsuri fiscale, împreună cu amendamentele la bugetul pe 1999, așa cum a fost aprobat de către Parlament, au majorat efectiv deficitul fiscal peste obiectivul din program. În mod specific, alocația bugetară pentru cheltuielile cu reforma a fost, în mare parte, atribuită unor scopuri care nu sunt legate de reformă — o subvenție pentru compania de transport de călători pe calea ferată, precum și alte subvenții pentru agricultură, întreprinderi mici și mijlocii și fonduri pentru recapitalizarea EXIMBANK — echivalentă cu 1,1% din P.I.B. Ca rezultat, cheltuielile pentru restructurarea băncilor (îndeosebi pentru BANCOREX), estimate la aproximativ 2% din P.I.B. în

14. De la aprobarea de către Parlament a bugetului, la mijlocul lunii februarie, am întărit politica fiscală pentru a asigura realizarea obiectivelor programului. Pe partea veniturilor, vom continua și vom revigora acțiunea de colectare a tuturor impozitelor datorate. Mai mult, am decis să eliminăm în continuare excepțiile care afectează impozitul pe profit, T.V.A., accizele și taxele vamale. Pe lângă impactul pozitiv asupra veniturilor, de 0,5% din P.I.B., acesta este un nou pas în transformarea sistemului nostru fiscal într-unul mai echitabil și eficient. În special, pe baza unei ordonanțe, care a fost adoptată de Guvern la 24 iunie 1999, ca o precondiție pentru luarea în considerare a acestui program de către directorii executivi ai Fondului, am suspendat prevederea privind amortizarea accelerată; am anulat excepțiile la impozitul pe profit și reducerile pentru asigurări, construcții și activitățile de sponsorizare, precum și pentru activitățile comerciale ale organizațiilor non profit; am impus o rată standard pentru T.V.A. la serviciile turistice; am eliminat reducerea accizelor pentru produsele din tutun fabricate în România; am eliminat toate excepțiile temporare la tariful de import; și am eliminat excepțiile vamale privind importul de autovehicule de către organizațiile non profit. Accizele la alte produse decât cele petroliere au fost, de asemenea, majorate cu 25%. Realizând continuarea experienței cu plățile neperformante ale întreprinderilor mari de stat, Guvernul a decis în prezent să pună în aplicare o schemă de executare silită privind arieratele fiscale ale CONEL, ROMGAZ și PETROM. Astfel, arieratele lor fiscale la bugetul general consolidat vor fi reduse cu 2.000 miliarde lei până la sfârșitul anului 1999 (vezi anexa B-VIII). Guvernul nu va implementa nici o reducere de impozit decât după consultări cu Fondul și numai dacă măsurile de acoperire a insuficienței veniturilor bugetare care rezultă au fost implementate. În particular, ne vom abține de la luarea în considerare a recentelor propuneri de reducere a impozitului pe salariu și a T.V.A. înainte de prima analiză a programului.

15. Pe partea cheltuielilor, date fiind dificultățile cu care ne-am confruntat în limitarea alocațiilor pentru salarii în primele 4 luni ale anului 1999, Guvernul a adoptat, la începutul lunii iunie, o ordonanță care limitează alocațiile lunare pentru salarii în sectorul bugetar la un nivel în concordanță cu realizarea alocației anuale de 21,4 trilioane lei. De asemenea, alocațiile pentru subvenții, de 2,7 trilioane lei, pentru agricultură, industrie și întreprinderi mici și mijlocii și pentru recapitalizarea EXIMBANK au fost înghețate și 400 miliarde lei au fost reduse din subvenția pentru transportul pe calea ferată, pentru ca bugetul să absoarbă costurile cu prioritate mai mare pentru restructurarea bancară. De asemenea, Guvernul a decis să reducă alocațiile bugetare pentru cheltuielile materiale și de capital cu 1 trilion lei și, respectiv, 400 miliarde lei. Mai mult, Guvernul va respecta strict alocațiile nominale de cheltuieli bugetare prevăzute în program, chiar dacă se va confrunta cu o inflație mai mare decât cea anticipată inițial, cu excepția câtorva domenii în care unele depășiri vor fi inevitabile, așa cum se descrie mai jos. În sfârșit, Guvernul se va abține să utilizeze depozitele F.P.S. drept colaterale pentru împrumuturile băncilor comerciale, acordate întreprinderilor de stat (a se vedea anexa B-IV).

16. Considerentele pentru protecția socială, legate de deteriorarea mediului economic, vor avea probabil ca rezultat depășirea cheltuielilor pentru pensii, plăți compensatorii și salarii. În prezent se prevede o creștere a cheltuielilor pentru pensii cu 6,2% în termeni reali comparativ cu 1998, în conformitate cu intenția noastră de a decompresa structura pensiilor, și o creștere de 3,5% a numărului pensionarilor. În plus, cheltuielile legate de șomaj (alocațiile de șomaj și plățile compensatorii clasificate drept cheltuieli pentru reformă) se prevede acum să crească la 1,5% din P.I.B., reflectând o rată a șomajului mai mare decât cea preconizată, precum și cheltuieli suplimentare cu pachetele compensatorii, pe care sperăm să le finanțăm în principal prin contribuțiile de la Uniunea Europeană. Ca o reflectare parțială a creșterii mari a contribuțiilor pentru asigurări sociale (cu 11%), am decis, de asemenea, să asigurăm

legate de reforma economică sunt prevăzute acum să însumeze 2,6% din P.I.B., pentru restructurarea băncilor, plățile compensatorii și închiderea de mine. În sfârșit, cheltuielile cu dobânzile aferente datoriei publice sunt în prezent conservator estimate să însumeze 6,6% din P.I.B., în conformitate cu o posibilă recăștigare treptată a încrederii care ar putea împiedica dobânzile să scadă rapid corelat cu inflația.

17. Poziția fiscală de mai sus este încă supusă unei incertitudini considerabile și riscului, care pot reclama măsuri suplimentare pentru a asigura menținerea programului fiscal în coordonatele sale. Constrația economică continuă poate să submineze veniturile fiscale; costul restructurării băncilor ar putea depăși cu mult 2% din P.I.B. prevăzut în program; șomajul ar putea crește chiar mai mult, solicitând plata unor ajutoare suplimentare de șomaj, iar ratele de dobândă ar putea să nu înregistreze nici chiar scăderea foarte modestă proiectată în prezent, declanșând plăți mai mari de dobânzi. De asemenea, comprimarea cheltuielilor în termeni reali este posibil să aibă loc ca urmare a atacului din mai multe direcții. Pentru a facilita măsuri preventive rapide, a fost introdus un sistem cuprinzător de monitorizare bugetară, așa cum este descris într-un memorandum tehnic. Într-adevăr, Guvernul a identificat deja o listă de măsuri pentru situații neprevăzute, pe care este gata să le ia în cazul în care situația fiscală s-ar înrăutăți. Acestea includ reduceri în continuare ale cheltuielilor de capital — care sunt facilitate de natura de autofinanțare a fondurilor de investiții, care în prezent conduc la nerealizări de venituri — și colectarea energică a datoriei existente. În plus, Guvernul va rezista presiunilor pentru o rectificare timpurie a alocațiilor de cheltuieli bugetare pentru a face față unei inflații mai mari. Acordul asupra rectificării bugetului va fi subiectul primei analize în cadrul aranjamentului stand-by.

18. În ceea ce privește anul 2000, vom avea ca obiectiv o îmbunătățire în continuare a echilibrului general fundamental al bugetului consolidat, astfel încât să nu fie puse în pericol refacerea economică și credibilitatea politicilor. Dată fiind necesitatea cheltuielilor în continuare pentru reforma economică pe termen mediu, va fi esențial să se consolideze colectarea veniturilor printr-o întărire generală a regimului fiscal. Aceasta implică lărgirea bazei de impozitare, astfel încât distribuția poverii fiscale să fie îmbunătățită. În acest scop, am început, cu asistență de la Fond și Banca Mondială, să reformăm actualul sistem distorsionat și inequitabil de impozitare directă prin introducerea unui impozit pe venitul global și reformarea impozitului pe profitul întreprinderilor. Aceasta va permite Guvernului să justifice eliminarea multitudinii de facilități acordate ad-hoc — stabilite prin legile nr. 92 și 241 — și să abordeze corespunzător problema stimulentele generalizate pentru încurajarea investițiilor fără erodarea excesivă a bazei de impozitare. Cu această acțiune în curs am adoptat un moratoriu privind autorizarea investitorilor prin recenta ordonanță privind investițiile strategice până când o misiune comună din partea Băncii Mondiale și a Fondului poate să ne furnizeze recomandări alternative privind îmbunătățirea mediului pentru investiții. Se va ajunge la înțelegeri privind cadrul revizuit de facilități pentru investitori în timpul celei de-a doua analize a aranjamentului stand-by. O limitare efectivă a erodării bazei impozabile prin mijloacele acestui moratoriu a fost o precondiție pentru luarea în considerare a acestui program de către Consiliul directorilor executivi ai Fondului și a fost implementată la 3 iunie 1999.

19. Având în vedere constrângerile bugetare, caracterizate prin resurse disponibile limitate și pretenții crescânde asupra acestora, va fi necesar ca în anii următori să se facă o mai mare selecție a proiectelor de cheltuieli. Pentru a orienta deciziile în acest domeniu, vom începe, până în septembrie 1999, să lucrăm la analiza și raționalizarea cheltuielilor publice, cu asistență de la Banca Mondială și Fond. Alocațiile de cheltuieli vor trebui să reflecte prioritățile României, în special sectoarele sociale-cheie și infrastructura. În această privință, Guvernul va rezista presiunilor pentru lărgirea programului de acordare a tichetelor de masă. Mai mult, proiectele cu cheltuieli mari de tichete,

locuințe, de exemplu, vor fi analizate cu atenție, pentru a fi siguri că astfel de scheme nu compromit obiectivele efortului de stabilizare.

C. Politica monetară și a cursului de schimb

20. Obiectivele-cheie ale politicii monetare vor fi reducerea inflației, astfel încât să se păstreze avantajele de competitivitate realizate prin deprecierea recentă, și stabilizarea treptată a cursului de schimb al leului datorită importanței acestuia ca ancoră nominală. Dat fiind mediul nefavorabil, caracterizat prin anticipările inflaționiste persistente, printr-un sistem bancar fragil, prin nesiguranța determinată de plățile mari ale serviciului datoriei și presiunea de reducere a rezervelor valutare oficiale, îndeplinirea acestor obiective va reclama un efort determinant din partea B.N.R.

21. B.N.R. va menține condiții monetare foarte severe, în special în următoarele luni, și va trece cu atenție la restructurarea băncilor pentru a stopa efectele negative sistemice și macroeconomice. Vor exista unele posibilități de realizare a unei reduceri treptate și susținute a ratelor dobânzii în a doua jumătate a anului, pe măsură ce nesiguranta privind sectorul extern va fi depășită și încrederea pieței în politici se va îmbunătăți. Programul stabilește limite maxime trimestriale pentru activele externe nete ale B.N.R. și plafoane pentru activele sale interne nete, desemnate drept criterii de performanță în cadrul aranjamentului stand-by (anexa B-I și B-II). În cazul în care creșterea bazei monetare va fi mai mare decât cea programată ca urmare a superperformanțelor externe, B.N.R. se va consulta cu personalul Fondului și va reexamina aceste obiective ținând seama de evoluția poziției fundamentale externe și de progresul obținut în reducerea inflației. Dacă, pe de altă parte, presiunile de depreciere vor apărea, B.N.R. va majora în continuare ratele dobânzii și vom proteja rezervele valutare printr-o înăsprire generală a tuturor politicilor financiare.

22. Menținerea unei politici monetare severe va fi complicată de nevoia efectuării operațiunilor de restructurare a băncilor, care va implica injecții mari de lichiditate, ce ar putea fi dificil de sterilizat într-un climat de încredere redusă în leu și în sistemul bancar. Aceasta, în special, datorită faptului că în prezent B.N.R. se bazează, în principal, pe operațiunile de preluare de depozite pentru retragerea lichidității. Aceste operațiuni s-au dovedit a fi un instrument relativ ineficient în condițiile actuale ale pieței pentru că pun B.N.R. în poziția de debitor net față de sectorul bancar, obligat să reacționeze pasiv la ofertele de depozit ale băncilor. În plus, abilitatea noastră de a conduce operațiuni de open-market este într-o anumită măsură frânată de structura termenilor obligațiunilor din portofoliul B.N.R. Astfel, cu o oarecare opoziție, B.N.R. este gata să majoreze rezervele minime obligatorii la 20% de la 15%, începând cu 15 iulie 1999, temporar, în scopul facilitării operațiunii de sterilizare. În ceea ce privește depozitele în valută, această măsură are avantajul suplimentar al reducerii, într-o oarecare măsură, a expunerii nete a sistemului bancar. Pentru a reduce efectele perturbatoare ale acestei măsuri, B.N.R. a majorat simultan remunerarea rezervelor obligatorii la un nivel mai apropiat de nivelul ratelor medii ale dobânzilor băncilor comerciale pentru depozite. Majorarea ponderii rezervelor obligatorii poate crea nevoia băncilor de acces la facilitatea Lombard la B.N.R. Pe baza condițiilor de pe piața monetară și a băncilor individuale, B.N.R. este pregătită să satisfacă aceste cereri la rate ale dobânzii superioare celor care prevalează pe piața interbancară. În sfârșit, intenționăm să instituționalizăm o piață secundară pentru titlurile de stat, ca modalitate de sporire a eficienței politicii monetare.

D. Politica veniturilor și disciplina financiară

23. Politica veniturilor va juca un rol esențial în restrângerea cererii interne și în îmbunătățirea rentabilității întreprinderilor și a competitivității externe. În acest scop, intenționăm să introducem cu strictețe plafonul pentru salariile nominale în domeniul administrației de stat, regiilor autonome și al companiilor naționale și la cele 24 dintre cele mai mari societăți comerciale cu pierderi, care, împreună, reprezintă aproximativ 30% din totalul forței de muncă

• Conform programului fiscal revizuit pentru anul 1999, creșterea fondului de salarii nominal brut pentru sectorul bugetar va fi limitată la 28%, implicând o reducere cu 9% în termeni reali pe baza creșterii proiectate a prețurilor de consum.

• În conformitate cu legea bugetului (art. 29), fondul anual de salarii brute din regiile autonome și companiile naționale va fi limitat la echivalentul a de patru ori nivelul lor din trimestrul IV 1998; aceasta presupune o majorare cu 16% a fondului salariilor nominale ale acestor societăți, ceea ce reprezintă o reducere cu 18% în termeni reali; bugetele acestor entități au fost aprobate de Guvern în luna mai 1999.

• Pe baza unei ordonanțe de urgență, adoptată la 8 aprilie, fondul de salarii brute nominale pe anul 1999 pentru cele 24 dintre cele mai mari societăți comerciale cu pierderi a fost limitat la de patru ori nivelul lor din trimestrul IV 1998.

Anticipăm că politica descrisă mai sus va frâna evoluția salariilor în economia generală în mare, pe lângă sectoarele direct afectate de aceasta. În această privință, trebuie notat faptul că F.P.S. a emis instrucțiuni pentru reprezentanții săi în adunările generale ale acționarilor din toate societățile comerciale din portofoliul său pentru a limita salariile în conformitate cu legea bugetului. Am stabilit plafoane cumulative trimestriale privind fondul de salarii brut în sectorul bugetar, regiile autonome, companii naționale și la 24 dintre cele mai mari societăți comerciale. Aceste plafoane vor constitui criterii de performanță în cadrul aranjamentului stand-by (vezi anexa B-IX).

24. Pentru o disciplină financiară mai mare a întreprinderilor, vom implementa, de asemenea, în forță și consistent, o politică de sistare a furnizării de energie de către CONEL și ROMGAZ și a livrărilor de petrol de către PETROM către întreprinderile care nu își plătesc datoriile. Totalul arieratelor existente față de aceste 3 entități însuma 10,6 trilioane lei la sfârșitul lunii februarie 1999, care constituie un plafon pentru valoarea acestor arierate pentru întregul sold al anului 1999. Acest plafon reprezintă, de asemenea, un criteriu de performanță în cadrul aranjamentului stand-by.

E. Balanța de plăți și administrarea datoriei externe

25. Deficitul contului curent este prognozat să scadă în 1999 de la un nivel de 3,0 miliarde dolari S.U.A. la aproximativ 2,2 miliarde dolari S.U.A. (7,5% din P.I.B.), pe baza reducerii deficitului fiscal și a unei substanțiale îmbunătățiri a competitivității externe. Dat fiind acest deficit al contului curent, soldul prognozat al contului de capital și creșterea stabilită pentru activele externe nete, golul de finanțare pentru 1999 este prognozat la 1,0 miliarde dolari S.U.A., care poate fi acoperit prin sprijinul excepțional pentru balanța de plăți, acordat de creditorii oficiali (Banca Mondială, Uniunea Europeană și Fondul).

26. Anul 1999 cunoaște o creștere a plăților pentru serviciul datoriei externe, datorită parțial celor 0,8 miliarde dolari S.U.A., obligații ale serviciului datoriei externe pentru obligațiunile emise de B.N.R. Rata serviciului datoriei externe este prognozată să crească de la 22% în 1998 la 29% în 1999 și să se stabilizeze la un nivel cu puțin peste 20%, pe termen mediu. În scopul împărțirii poverii între creditorii oficiali și cei privați, analizăm în prezent cu creditorii privați asigurarea unei noi finanțări, în valoare de 0,6 miliarde dolari S.U.A., echivalentă cu 80% din obligațiunile externe scadente ale B.N.R. Această refinanțare va fi realizată în două etape: vom asigura o nouă finanțare, în valoare de 350 milioane dolari S.U.A. de la creditorii privați, ca o precondiție, înainte ca Consiliul directorilor executivi ai F.M.I. să ia în considerare aranjamentul stand-by la începutul lunii august 1999, iar restul de 250 milioane dolari S.U.A. va fi obținut din surse private, înainte de prima examinare a realizării programului, în septembrie 1999. Vom contracta ambele împrumuturi de la creditorii privați, cu o structură a scadențelor de cel puțin 2 ani, și ambele vor avea risc pur românesc (adică nu vor fi garantate).

27. Pentru a evita exacerbarea plăților pentru serviciul datoriei externe, vom lua în considerare în mod special următoarele:

pe termen mediu și lung la 3,1 miliarde dolari S.U.A. în 1999, cu un subplafon de 0,8 miliarde dolari S.U.A. pentru împrumuturile cu scadențe între 1-3 ani (vezi anexa B-V și B-VI). Plafoanele vor acoperi toate împrumuturile (inclusiv cele legate de apărare) contractate de Guvern, B.N.R., bănci și întreprinderi de stat. Împrumuturile externe ale entităților publice locale vor fi strict controlate și vor necesita aprobarea expresă a Ministerului Finanțelor. Ca un criteriu de performanță, în cadrul aranjamentului stand-by vom asigura ca în perioada programului să nu se înregistreze ariete de plăți externe către creditorii oficiali.

28. În ultimul trimestru al anului 1998 ne-am confruntat cu încercări ale investitorilor străini în România de a pune în aplicare clauza de „put option” (solicitarea de rambursare anticipată) a obligațiilor/creditelor contractate de una dintre regiile autonome (RENEL/CONEL) și una dintre băncile de stat (BANCOREX). În consecință, ca o chestiune de principiu și pentru a evita plăți neplanificate în cadrul serviciului datoriei externe, vom limita contractarea de instrumente pentru datoria Guvernului, care au încorporate în ele clauza „put option”.

29. În perioada aranjamentului stand-by nu vom introduce noi restricții valutare sau nu le vom intensifica pe cele existente, nu vom permite practici valutare multiple și nu vom impune sau intensifica restricții la import din rațiuni de balanță de plăți sau fiscale. În legătură cu aceasta, ne-am angajat să eliminăm suprataxa la import până la sfârșitul anului 1999, după ce a fost redusă la 4% la 1 ianuarie 1999. Eliminarea supratexei va fi un subiect în cadrul celei de-a doua analize. Mai mult, nu vor fi încheiate noi acorduri bilaterale de plăți care nu sunt conforme cu art. VIII. Am făcut progrese în negocierile în curs cu Suedia pentru reglementarea arietăților externe în discuție și vom continua aceste discuții pentru a soluționa această chestiune într-o manieră consistentă cu obiectivele programului nostru.

IV. Reforma structurală și politica socială

30. Am ajuns la un acord cu Banca Mondială asupra unui program de reforme structurale, concentrat pe restructurarea bancară, privatizare și reducerea pierderilor din sectorul public; programul va fi sprijinit de un împrumut de ajustare a sectorului privat (PSAL) în valoare de 300 milioane dolari S.U.A., care a fost recent aprobat de Consiliul directorilor executivi ai Băncii Mondiale.

A. Reducerea pierderilor întreprinderilor publice și privatizarea

31. Așteptăm să reducem semnificativ pierderile sectorului public din economie prin privatizări, închideri și restructurări inițiate în cadrul programului cu Banca Mondială. În parte, aceasta se va realiza prin lichidarea a 40 de societăți reprezentând 5% din pierderile sectorului de stat și prin privatizarea unor întreprinderi ce reprezintă 7,7% din pierderile sectorului de stat. În timp ce această reducere a pierderilor nu va fi realizată în cursul anului 1999, ne așteptăm să vedem beneficii semnificative chiar pe termen scurt, mai ales sub forma sporirii disciplinei financiare. În plus, ne-am angajat să reducem pierderile operaționale din sectorul de minerit, cărbune și metalurgic — care acumulează aproape o treime din pierderile sectorului de stat — cu 25% în termeni reali până la finele anului 1999. Această reducere a pierderilor va fi realizată prin închiderea activității a 46 de mine, reducerea forței de muncă cu 8.000 de persoane și eliminarea subvențiilor cu 40% în echivalent dolari. Mai general, noua lege a privatizării (care a intrat în vigoare la 30 de zile după publicarea sa în Monitorul Oficial al României pe 27 mai 1999) și normele care o guvernează permit o implementare mai expeditivă și eficientă a închiderilor efective de întreprinderi și ar putea contribui în mod semnificativ la o reducere a pierderilor prin închiderea anumitor întreprinderi mari neprivatizabile.

32. În primul trimestru al anului 1999 am privatizat 585 de întreprinderi din care 35 sunt mari. Împreună, aceste întreprinderi totalizează 5,7% din capitalul social al F.P.S., comparativ cu privatizarea a 8% din capitalul social al F.P.S. în cursul întregului an 1998 și a altor 10% din capitalul F.P.S. în perioada 1990-1997. În ciuda acestei acce-

ROMTELECOM, Banca Română pentru Dezvoltare, Banc Post, pentru a numi câteva din cele mai importante întreprinderi, și o serie de întreprinderi mici și mijlocii) realizarea pe ansamblu este până în prezent dezamăgitoare. Astfel, în colaborare cu Banca Mondială, vom experimenta câteva noi metode de privatizare. În timp ce unele dintre aceste metode ar putea să nu aibă rezultate imediate, ele vor accelera procesul de privatizare pe termen mediu. Astfel, programul prevede în cursul anului 1999: a) inițierea privatizării a 50 de întreprinderi acceptabile pentru Banca Mondială, prin așa-numita metodă „în pachet” (aceste întreprinderi reprezintă 10,7% din capitalul social al F.P.S.); b) inițierea privatizării a 9 întreprinderi mari acceptabile pentru Banca Mondială, prin metoda caz cu caz, care implică oferte internaționale (aceste întreprinderi reprezintă 7,8% din capitalul social al F.P.S.); c) inițierea restructurării/lichidării altor 5 întreprinderi mari prin această metodă (aceste întreprinderi reprezintă 6,4% din capitalul social al F.P.S.); precum și d) continuarea privatizărilor directe de către F.P.S. (întreprinderi reprezentând cumulativ 8%, 11% și 14% din capitalul social al F.P.S. la sfârșitul lunilor iulie, octombrie și respectiv, decembrie 1999). Ne angajăm să depășim obiectivele stabilite cu Banca Mondială, în special în lumina importanței veniturilor din privatizare pentru buget și finanțarea balanței de plăți. Progresul înregistrat în realizarea obiectivelor privatizării vor fi evaluate în cursul analizelor aranjamentului stand-by.

B. Reforma sistemului bancar

33. Administrarea temporară a BANCOREX ne-a atenționat serios asupra slăbiciunilor sistemului bancar românesc și a determinat B.N.R. să inițieze examinări active ale sectorului bancar din România. Cel mai important, B.N.R. va stabili strategia și instrumentele pentru refacerea solvabilității și profitabilității băncilor considerate viabile, în timp ce cu celelalte va acționa corespunzător și prudent. Acest efort va fi realizat cu asistență tehnică de la Fond (vezi paragraful 36 de mai jos). În plus, vom analiza legislația existentă în ideea sporirii puterilor manageriale ale administratorului special, îndeosebi în ceea ce privește pregătirea băncilor pentru privatizare sau — în absența perspectivelor viabile — pentru închiderea și lichidarea ordonată.

34. Cu privire la restructurarea bancară, ne aflăm în procesul de implementare a lichidării BANCOREX, o măsură-cheie pentru îmbunătățirea sănătății generale a sistemului bancar. Transferul pasivelor (o precondiție în cadrul programului) este într-un stadiu avansat de realizare, cu toate depozitele persoanelor fizice și juridice la Banca Comercială Română (B.C.R.) și la alte bănci. Ministerul Finanțelor a emis titluri de stat cu scadență de un an, denumite în lei, plătind dobânda medie la împrumut, permițând astfel ca aceste pasive să fie onorate. Am transferat 5,9 trilioane lei, aproximativ 39% din activele neperformante ale acestei bănci, la Agenția de Valorificare a Activelor Bancare (A.V.A.B.), la sfârșitul lunii iunie 1999, unde vor fi administrate. Transferul activelor rămase ale acestei bănci se va încheia cu asistență tehnică a unei echipe numite de Banca Mondială până la sfârșitul lunii iulie 1999. Licența BANCOREX va fi retrasă până la sfârșitul lunii iulie și până atunci BANCOREX se va abține să se angajeze în orice noi activități bancare. În plus, a fost inițiată în forță vânzarea altor active ale BANCOREX. Împreună cu Banca Mondială am cuantificat veniturile probabile și intenționăm să le utilizăm pentru ameliorarea costurilor lichidării.

35. Cu privire la Banca Agricolă, cooperăm activ cu Banca Mondială pentru a elabora un plan complet de restructurare financiară și operațională pentru a pregăti banca în vederea privatizării, acest plan urmând a fi convenit cu Banca Mondială înainte de aprobarea Consiliului directorilor executivi. Până la sfârșitul lunii august 1999 ne așteptăm să fie identificate și transferate la A.V.A.B. cel puțin 50% din activele neperformante ale Băncii Agricole. Anticipăm, de asemenea, că până la această dată vom numi consilierul în privatizare pentru Banca Agricolă.

36. În domeniul-cheie al supravegherii bancare, avem în vedere măsuri pentru întărirea capacităților B.N.R. de supra-

de către bănci a reglementărilor prudentiale. În această privință, am solicitat asistență tehnică de la Fond, în mod specific sub forma unui consilier al guvernatorului pentru probleme legate de supravegherea bancară. Printre altele, expertul va acorda asistență în implementarea recomandărilor din Raportul de audit operațional (RAO) privind funcțiile de supraveghere ale B.N.R. și care a fost elaborat în conformitate cu termenii de referință emiși de UE — PHARE. În conformitate cu aceste recomandări, B.N.R.: a) a constituit un grup special de lucru, condus de către viceguvernatorul însărcinat cu supravegherea bancară; și b) va întocmi o listă a băncilor cu probleme, cărora urmează să li se facă alocări speciale de resurse, atât on-site, cât și off-site. B.N.R. va lua măsuri prompte și adecvate pentru a aborda problema lipsei substanțiale de personal la Departamentul de supraveghere prudentială, precum și a lipsei echipamentelor corespunzătoare de tehnologia informației. În plus, vom organiza un audit extern al B.C.R. pe baza standardelor internaționale de contabilitate (IAS), care va fi încheiat până la sfârșitul lunii iulie 1999, și vom comunica personalului Fondului rezultatele acestui audit.

37. În plus, sunt necesare reglementări noi sau revizuite pentru a motiva băncile să își soluționeze problemele și să își consolideze poziția financiară. Ca urmare, B.N.R. va majora cerința existentă de acoperire a capitalului minim și va ajusta definiția elementelor de gradul 1 privind Acordul de la Basel asupra capitalului. Reglementarea revizuită va autoriza B.N.R. să reducă capitalul disponibil al băncilor pentru a putea face față riscurilor care nu sunt cuantificate corespunzător (de exemplu, riscul unei rate excesive a dobânzii). Regulile revizuite vor fi promulgate înainte de sfârșitul lunii septembrie 1999. B.N.R. va emite, de asemenea, norme privind controlul intern, auditul intern și administrarea riscului, în conformitate cu documentele existente emise de către Comitetul de supraveghere bancară de la Basel. De asemenea, B.N.R. va introduce, până în luna septembrie 1999, o reglementare care să ceară băncilor să constituie lunar provizioane de 100% pentru: (i) dobânzi restante cu mai mult de 90 de zile; (ii) toate dobânzile acumulate anterior, dar neincasate; și (iii) expunerea bilanțurilor altor instituții de credit, cu o întârziere mai mare de 30 de zile. Măsurile necesare vor fi luate înainte de sfârșitul lunii septembrie pentru a permite băncilor să stabilească și să prezinte conturile anuale care reflectă o imagine corectă a condițiilor lor financiare.

C. Protecția socială

38. Declinul economic continuu din economia românească în ultimii ani, împreună cu măsurile de privatizare și restructurare adoptate vor pune segmente mai largi ale populației într-o poziție precară. Somajul, care a înregistrat un nivel de 12% la sfârșitul lunii martie 1999, se așteaptă să crească semnificativ până la sfârșitul anului. În afara dorinței noastre de a ameliora dificultățile și suferințele economice, noi recunoaștem, de asemenea, că motivele de nemulțumire economică ale populației trebuie rezolvate, pentru a evita ca șansele politice ale proiectului nostru ambițios de reformă să fie umbrite. În această privință, am intensificat un dialog cu partenerii noștri sociali, în vederea obținerii unui consens larg pentru implementarea programului.

39. În primul rând, desigur, diminuarea preconizată a dezechilibrelor economice și restructurarea întreprinderilor vor îmbunătăți perspectivele pentru o creștere susținută a forței de muncă și a nivelului de trai. În plus, ne-am stabilit

ca obiectiv transferuri sociale — reprezentând 10,5% din P.I.B. pe anul 1999 — către grupurile vulnerabile ale populației: ajutoarele de somaj sunt planificate să rămână constante în termeni reali; au fost prevăzute plăți compensatorii de 0,7% din P.I.B.; vor fi introduse măsuri active pe piața muncii, concentrate pe recalificare; subvențiile pentru salarii, valabile până acum numai pentru proaspeții absolvenți de universitate, vor fi acordate mai multor beneficiari, iar alocațiile pentru copii vor însuma 1,1% din P.I.B.

40. De asemenea, am luat inițiativa de îmbunătățire a sistemului mai larg de furnizare a serviciilor sociale. Pensile vor continua să fie decomprimate, prin aceasta înțelegându-se că se acordă recompense și stimulente celor care nu se sustrag sistemului plăților contribuțiilor de asigurări sociale. Pentru a îmbunătăți eficiența serviciilor de sănătate, am dezvoltat administrarea asigurărilor de sănătate la 43 de case naționale de asigurare, aplicând astfel principiul de subsidiaritate adoptat în alte țări.

V. Monitorizarea programului

41. Criteriile de performanță cantitative sunt următoarele: (i) plafoane trimestriale pentru activele interne nete ale B.N.R.; (ii) plafoane trimestriale pentru creditul sistemului bancar acordat bugetului consolidat; (iii) limite minime trimestriale pentru activele externe nete ale B.N.R.; (iv) plafoane trimestriale pentru fondurile de salarii nominale aferente bugetului de stat, regiilor autonome și companiilor naționale cu pierderi; (v) plafoane trimestriale totale pentru contractarea sau garantarea de către Guvern a datoriei externe neconcesionale, cu subplafoane pentru scadențele de la un an la trei ani; (vi) plafoane trimestriale pentru nivelul datoriei externe cu o scadență mai mică de un an inclusiv, contractată sau garantată de stat; (vii) plafoane trimestriale pentru asumarea datoriiilor întreprinderilor către bănci și garantarea creditelor bancare către întreprinderi de către Guvern; (viii) plafoane trimestriale pentru arieratele interne la CONEL, ROMGAZ și PETROM; și (ix) limite minime trimestriale privind reducerea netă a arieratelor fiscale ale CONEL, ROMGAZ și PETROM. Se va aplica, de asemenea, un criteriu de performanță continuu privind neacumularea de noi arierate externe către creditorii oficiali. Obiectivele indicative sunt următoarele: (i) plafoane trimestriale pentru baza monetară; (ii) plafoane trimestriale pentru volumul arieratelor de plăți externe; (iii) limite minime trimestriale pentru activele externe nete ale sistemului bancar; și (iv) plafoane trimestriale pentru masa monetară. Plafoanele monetare pentru B.N.R. vor fi definite ca medie a pozițiilor zilnice pentru luna respectivă.

42. Criteriile structurale includ: (i) obiective trimestriale pentru vânzările prin privatizare; (ii) reducerea pierderilor din sectorul de stat; (iii) până la sfârșitul lunii august 1999, identificarea și transferul a cel puțin 50% din activele neperformante ale Băncii Agricole la Agenția de Valorificare a Activelor Bancare și numirea unui consilier pentru privatizare; și (iv) transferul tuturor activelor rămase ale BANCOREX la A.V.A.B. până la sfârșitul lunii iunie 1999.

43. Programul va fi examinat de Fond de trei ori în perioada aranjamentului stand-by (august 1999 — martie 2000): la 15 septembrie 1999, 15 decembrie 1999 și 15 februarie 2000. În cursul primei analize, intenționăm să ajungem la o înțelegere, printre altele, asupra unei rectificări a bugetului pe anul 1999, în timp ce finalizarea celei de-a doua analize va necesita acordul asupra proiectului de buget pe anul 2000.

ANEXA A

ROMÂNIA: STADIUL ACȚIUNILOR PRECONDIȚIE

Acțiune precondiție	Stadiul
---------------------	---------

I. Politica fiscală

a) Adoptarea de către Guvern a unei ordonanțe prin care să se iniție exceptările de impozite menționate la paragraful 14 al

Memorandumului de politici economice (MPE) Realizat

Acțiune precondiție	Stadiul
b) Adoptarea unei ordonanțe care să limiteze alocațiile lunare pentru salarii în bugetul de stat	Realizat
c) Implementarea sistemului de monitorizare bugetară descris în anexa D la MPE	Realizat
d) Adoptarea de către Guvern a unui moratoriu în ceea ce privește acordarea de facilități pentru investiții, conform recenteii ordonanțe, cu limitarea efectivă a erodării bazei impozabile	Realizat
e) Implementarea tranșelor de venit pentru impozitul pe salarii pentru august—decembrie 1999, care să fie în concordanță cu programul	S-a convenit asupra metodologiei de ajustare a tranșelor de salarii impozabile, care vor fi implementate imediat ce datele oficiale cu privire la salarii pentru primele 6 luni ale anului 1999 vor fi disponibile
II. Politici structurale	
a) Transferul tuturor depozitelor populației și agenților economici de la BANCOREX la alte bănci	Acțiune în curs de desfășurare
b) Retragerea licenței de operare a BANCOREX	Prevăzut pentru 31 iulie
c) Aprobarea legii privatizării	Realizat
d) Auditarea Băncii Comerciale Române pe baza standardelor IAS	Realizat
III. Asigurarea finanțării	
a) Asigurarea finanțării din sectorul privat, echivalentă cu 350 milioane dolari din cei 800 milioane dolari obligațiuni scadente ale B.N.R., conform paragrafului 25 al MPE	Până în prezent au fost asigurate 130 milioane USD
IV. Asigurări politice	
a) Exprimarea acordului scris al liderilor coaliției la guvernare cu privire la MPE	Realizat

ANEXA B

I. Plafone pentru activele interne nete medii ale Băncii Naționale a României

	Plafon (în miliarde lei)	Efectiv
Stoc la:		
31 martie 1999		15.538
31 iulie 1999 (criteriu de performanță)	13.944	
31 octombrie 1999 (criteriu de performanță)	14.037	
31 decembrie 1999 (criteriu de performanță)	14.804	

Activele interne nete medii ale Băncii Naționale a României sunt definite ca diferență între baza monetară medie (așa cum este definită în anexa B—XI) și media activelor externe nete (activele externe nete, așa cum sunt definite în anexa B—II), ambele exprimate în moneda locală.

În scopurile programului, stocurile medii ale activelor externe nete vor fi transformate în lei, în vederea calculării activelor medii interne nete, la cursul de schimb mediu lunar leu/dolar programat: 15.884 lei/dolar, iulie 1999; 16.625 lei/dolar, octombrie 1999; 17.297 lei/dolar, decembrie 1999. Stocul mediu al activelor externe nete este definit ca media activelor externe nete zilnice, așa cum sunt definite în anexa B—II.

Limitele vor fi monitorizate pe baza datelor zilnice din evidența contabilă a Băncii Naționale a României, date care vor fi furnizate săptămânal Fondului Monetar Internațional de către Banca Națională a României. La

31 martie 1999 activele interne nete medii ale Băncii Naționale a României erau de 15.538 miliarde lei, calculate ca diferență între baza monetară medie de 19.463 miliarde lei și media activelor externe nete de 3.925 miliarde lei [calculate prin transformarea celor 279 milioane dolari (din anexa B—II) la cursul de schimb mediu al lunii martie de 14.053 lei/dolar].

Plafonul pentru activele interne nete medii ale Băncii Naționale a României va fi ajustat în următoarele condiții:

(1) Plafonul va fi coborât în mod proporțional pentru fracțiunea din lună în care finanțarea externă brută, așa cum este definită în anexa B—II, depășește nivelurile programate, specificate în anexa B—II.

(2) Plafonul va fi ridicat unu la unu, în mod proporțional pentru fracțiunea din lună și în limita insuficiențelor din finanțarea externă brută (specificată în anexa B—II) până la sfârșitul lunii iulie și de până la 200 milioane dolari, valoare cumulată pentru restul anului 1999.

(3) Plafonul va fi ajustat pentru orice schimbare în rezervele minime obligatorii, conform anexei B—XI. Înainte de a efectua orice schimbare Banca Națională a României se va consulta cu personalul F.M.I.

(4) Activele interne nete ale Băncii Naționale a României vor fi majorate cu întreaga sumă a titlului de stat care reprezintă contrapartida pasivelor externe ale BANCOREX care sunt preluate de B.N.R. Această majorare va fi parțial redusă la sfârșitul lunii decembrie 1999, când Guvernul va amortiza obligațiunile în măsura în care B.N.R. a achitat plățile ratelor de capital ale acestor împrumuturi (81 milioane dolari S.U.A. estimat) în numele său, de către Banca Națională a României. La

II. Obiective pentru nivelurile minime ale activelor externe nete (AEN) ale B.N.R.

	Nivelul minim (în milioane dolari S.U.A.)	Efectiv
Stoc la:		
31 martie 1999		195
31 iulie 1999 (criteriu de performanță)	499	
31 octombrie 1999 (criteriu de performanță)	609	
31 decembrie 1999 (criteriu de performanță)	593	

Activele externe nete ale B.N.R. reprezintă diferența dintre activele de rezervă și pasivele externe.

Pentru scopurile programului, activele de rezervă trebuie să fie definite ca aurul monetar, disponibilitățile în DST, orice poziție de rezervă la F.M.I. și disponibilitățile de valută în monede convertibile ale B.N.R. Se exclud din rezervele brute activele pe termen lung, redepozitele B.N.R. la băncile comerciale, orice active în monede neconvertibile, activele de rezervă grevate, activele de rezervă angajate drept colateral pentru creditele externe, activele de rezervă utilizate în contracte forward și metalele prețioase, altele decât aurul. Aurul monetar trebuie evaluat la prețul contabil de 280,4 dolari S.U.A. per uncie și disponibilitățile în DST la 1,355109 dolari S.U.A. per DST. La 31 martie 1999, activele de rezervă ale B.N.R., conform definiției de mai sus, aveau valoarea de 2.107 milioane dolari S.U.A., inclusiv aurul evaluat la 908 milioane dolari S.U.A.

Pentru scopurile programului, pasivele externe ale B.N.R. se definesc ca împrumut, depozit, operațiuni de swap (inclusiv orice cantitate din aurul B.N.R. folosit drept garanție) și pasive forward ale B.N.R. în monede convertibile către rezidenți și nerezidenți, ca și obligațiile ce decurg din depozitele în valută ale băncilor comerciale rezidente la B.N.R. (exclusiv pasivele BANCOREX); achizițiile F.M.I.; împrumuturi de pe piețele internaționale de capital; și creditele „punte” de la Banca Reglementelor Internaționale (B.R.I.), bănci străine, guverne străine sau alte instituții financiare, indiferent de scadența lor. Răscumpărările obligațiilor B.N.R. (valoare nominală) vor fi excluse din obligațiile externe ale B.N.R. Obligațiile denumite în yeni trebuie evaluate la respectivele lor cursuri de swap (Samurai I la 108,25/dolar S.U.A. și Samurai II la 111,9/dolar S.U.A.). La 31 martie 1999, pasivele externe ale B.N.R., conform definiției de mai sus, se ridicau la 1.912 milioane dolari S.U.A., inclusiv 296 milioane dolari S.U.A. reprezentând depozite în valută ale băncilor comerciale la B.N.R. (exclusiv pasivele BANCOREX).

Toate activele și pasivele denumite în valute convertibile, altele decât dolarul S.U.A., trebuie convertite la respectivele lor cursuri de schimb față de dolarul S.U.A. din 31 martie 1999. Toate modificările în definirea sau evaluarea activelor ori a pasivelor, precum și detaliile operațiilor privind vânzările, cumpărările sau operațiunile de swap cu aur trebuie, de asemenea, comunicate personalului F.M.I.

Pe perioada programului AEN ale B.N.R. vor fi subiectul a două ajustări automate. Prima va corecta AEN ale B.N.R. pentru sumele finanțării externe brute¹⁾ care se abat de la nivelurile programate (pe o bază cumulată).

iulie 1999	330 milioane dolari S.U.A.
octombrie 1999	568 milioane dolari S.U.A.
decembrie 1999	652 milioane dolari S.U.A.

¹⁾ Finanțarea externă este definită ca intrări din credite acordate Guvernului pentru susținerea balanței de plăți, în orice scadență mai mică de un an, de la creditorii bilaterali și multilaterali, precum și din resurse cu o scadență mai mare de un an, obținute de Guvern de pe piețele internaționale de capital. Aceasta exclude utilizarea resurselor de la F.M.I. În cazul în care Ministerul Finanțelor se împrumută pentru a refinanța titlurile B.N.R. ajunse la scadență, se va aplica o ajustare corespunzătoare.

²⁾ Acestea includ Fondul asigurărilor sociale de stat, Fondul pentru plata ajutorului de șomaj, Fondul pentru sănătate, Fondul asigurărilor de accidente, Fondul de rezervă pentru pensii, Fondul de rezervă pentru pensii de invaliditate.

Concret, dacă intrările din finanțarea externă:

(1) depășesc limitele din program, limita inferioară a AEN la trimestru va fi mărită cu valoarea integrală a finanțării suplimentare;

(2) nu îndeplinesc limitele stabilite în program, limita inferioară a AEN va fi micșorată cu 330 milioane dolari S.U.A. la 31 iulie, dar pentru restul anului suma ajustării cumulate nu poate depăși valoarea de 200 milioane dolari S.U.A.;

(3) atunci când B.N.R. va prelua obligațiile BANCOREX către băncile străine, în valoare de 287 milioane dolari S.U.A., ținta AEN va fi ajustată în sensul scăderii cu o sumă echivalentă. Ținta pentru sfârșitul lunii decembrie va fi ajustată, în sensul majorării, în măsura în care activul corespunzător este retras. Modul de tratare a activului corespunzător este redat în anexa B-1.

III. Plafoane pentru creditul net al sistemului bancar către bugetul general consolidat

	Plafon (în miliarde lei)	Efectiv
Sold la:		
31 martie 1999		24.958
31 iulie 1999 (criteriu de performanță)	23.241	
31 octombrie 1999 (criteriu de performanță)	17.827	
31 decembrie 1999 (criteriu de performanță)	15.843	

Bugetul general consolidat include bugetul de stat, bugetele locale, fondurile de protecție socială²⁾, Fondul special pentru dezvoltarea și modernizarea vămlilor, Fondul special pentru dezvoltarea sistemelor energetice, Fondul special pentru modernizarea drumurilor, Fondul special pentru promovarea și dezvoltarea turismului, Fondul special pentru protejarea asiguraților, Fondul special pentru aviația civilă, alte fonduri extrabugetare administrate de Ministerul Finanțelor în afara cadrului bugetar, alte operațiuni extrabugetare ale ministerelor finanțate din credite externe, resurse în contrapartidă din creditări externe și Fondul Proprietății de Stat. Orice fonduri noi, create în perioada programului pentru preluarea operațiunilor de natură fiscală, așa cum sunt ele definite de Manualul Fondului Monetar Internațional de statistică financiară guvernamentală, vor fi incluse în definiția bugetului general consolidat.

Pentru scopurile programului, creditul net al sistemului bancar către bugetul general consolidat este definit ca incluzând toate creanțele sistemului bancar asupra statului minus toate depozitele bugetului general consolidat în sistemul bancar.

Depozitele statului la bănci, la o rată a dobânzii mai mică decât rata de referință a B.N.R. pentru continuarea creditării agentilor economici, sunt excluse din depozitele guvernamentale; o listă convenită cuprinzând conturile care trebuie tratate ca depozite guvernamentale pentru obiectivele programului este inclusă în FAD aide memoire „România: Măsurarea deficitului fiscal”, partea a II-a, anexa 11, februarie 1994.

Pentru scopurile programului, limitele creditului net către bugetul general consolidat vor fi ajustate în următoarele situații:

(1) Plafoanele vor fi ajustate în jos cu creșterea cumulată a datoriei statului față de sectorul financiar începând cu data de 31 martie 1999, și în sus, cu orice descreșteri ale acesteia.

(2) Plafoanele pentru creditul guvernamental net vor fi ajustate în jos cu contrapartida în lei a intrărilor reprezentând finanțarea externă a bugetului general consolidat, care depășesc nivelurile specificate în anexa B-II, utilizându-se următoarele cursuri medii de schimb (lei/dolar S.U.A.):

— aprilie—iulie	15.884
— august—octombrie	16.625
— noiembrie—decembrie	17.119.

Plafoanele vor fi ajustate în sus cu 100% din minusul în finanțarea externă (față de nivelurile din anexa B-II) a bugetului general consolidat la sfârșitul lunii iulie și cu până la 200 milioane dolari S.U.A., cumulată, pentru restul anului 1999.

(3) Plafoanele creditului net vor fi ajustate pentru minusul sau plusul de finanțare externă (necesară pentru acoperirea dezechilibrului de plăți) către bugetul general consolidat, față de următoarea evoluție (date cumulate de la 1 ianuarie 1999):

— sfârșitul lunii iulie 1999	532 milioane dolari S.U.A., la un curs de 15.884 lei/\$
— sfârșitul lunii octombrie 1999	777 milioane dolari S.U.A., la un curs de 16.625 lei/\$
— sfârșitul lunii decembrie 1999	891 milioane dolari S.U.A., la un curs de 16.954 lei/\$

a) plafoanele vor fi ajustate în jos cu 100% din orice plus de finanțare externă (necesară pentru acoperirea dezechilibrului de plăți) către bugetul general consolidat, de și peste 200 milioane dolari S.U.A., față de evoluția de mai sus;

b) plafoanele vor fi ajustate în sus cu 100% din orice minus de finanțare externă (necesară pentru acoperirea dezechilibrului de plăți) către bugetul general consolidat, până la un maxim de:

— sfârșitul lunii iulie 1999	200 milioane dolari S.U.A., la un curs de 15.884 lei/\$
— sfârșitul lunii octombrie 1999	300 milioane dolari S.U.A., la un curs de 16.625 lei/\$
— sfârșitul lunii decembrie 1999	400 milioane dolari S.U.A., la un curs de 16.954 lei/\$.

(4) Plafoanele vor fi ajustate în jos cu orice credit overdraft acordat Contului general al trezoreriei de B.N.R., care depășește limita legală de 146 miliarde lei. (Această limită ar putea fi schimbată după consultarea cu personalul Fondului, în situația în care are loc o schimbare a limitei legale a creditului overdraft stabilite prin Statutul B.N.R.).

(5) Plafoanele vor fi ajustate în sus cu orice emisiune de obligațiuni guvernamentale legată de restructurarea BANCOREX, până la un maxim de 1,7 miliarde dolari S.U.A., la cursul de schimb existent.

(6) Plafoanele vor fi ajustate în jos (sus) cu plusul (minusul) încasărilor din privatizare în conturile F.P.S., comparativ cu următoarele niveluri cumulate de la 1 ianuarie 1999:

— sfârșitul lunii iulie 1999	3.296 miliarde lei
— sfârșitul lunii octombrie 1999	5.383 miliarde lei
— sfârșitul lunii decembrie 1999	7.500 miliarde lei.

Plafoanele pot fi ajustate numai în sus, cu condiția ca următoarele niveluri minime ale încasărilor din privatizare în conturile F.P.S. să fie realizate:

— sfârșitul lunii iulie 1999	2.963 miliarde lei
— sfârșitul lunii octombrie 1999	3.876 miliarde lei
— sfârșitul lunii decembrie 1999	4.977 miliarde lei.

(7) Plafoanele vor fi ajustate în jos cu minusul de cheltuieli efective pentru restructurarea băncilor, comparativ cu nivelurile programate. În cheltuielile pentru restructurarea băncilor se includ dobânzile și amortizarea pentru obligațiunile Guvernului, emise în contextul restructurării BANCOREX, precum și depozitele F.P.S. la BANCOREX (65 milioane

dolari S.U.A.) care se așteaptă să fie pierdute. Cheltuielile programate, cumulată, pentru restructurarea băncilor sunt:

— la sfârșitul lunii iulie 1999	998 miliarde lei
— la sfârșitul lunii octombrie 1999	4.126 miliarde lei
— la sfârșitul lunii decembrie 1999	8.937 miliarde lei.

IV. Limite pentru preluarea datoriei întreprinderilor față de bănci de către bugetul general consolidat și emiterea de garanții guvernamentale pentru împrumuturile bancare acordate întreprinderilor

Datoria preluată și garanțiile date de Guvern	Plafon	Efectiv
	(în miliarde lei)	
31 martie 1999 ³⁾		600
Creștere de la 31 martie 1999:		
31 iulie 1999 (criteriu de performanță)	0	
31 octombrie 1999 (criteriu de performanță)	0	
31 decembrie 1999 (criteriu de performanță)	0	

Pentru scopurile programului, preluarea datoriei întreprinderilor față de bănci de către bugetul general consolidat și emiterea unei garanții pentru preluarea datoriei întreprinderilor față de bănci sunt tratate ca fiind echivalente. Această limită include orice împrumut la care Guvernul plătește sau garantează dobânda, chiar dacă suma împrumutului nu este garantată. Bugetul general consolidat este definit în anexa B-III. Aceste limite exclud datoria externă contractată sau garantată, pentru care sunt stabilite limite separate în anexa B-V și B-VI.

Datele pentru monitorizare vor fi furnizate lunar Fondului de către Ministerul Finanțelor.

V. Plafoane privind contractarea sau garantarea datoriei externe pe termen mediu și lung

	— în milioane dolari S.U.A. —			
	Scadență între 1 și 3 ani		Scadență mai mare de un an	
	Plafon	Efectiv	Plafon	Efectiv
Sold la 31 martie 1999 (indicativ)		146		701
31 iulie 1999 (criteriu de performanță)	600		1.680	
31 octombrie 1999 (criteriu de performanță)	800		2.490	
31 decembrie 1999 (criteriu de performanță)	800		3.100	

Plafoanele se aplică la contractarea și garantarea datoriei externe neconcesionale, cu scadențe inițiale mai mari de un an, de către bugetul general consolidat, B.N.R., regiile autonome și alte întreprinderi și bănci comerciale, la care statul sau F.P.S. este acționar majoritar. Plafoanele se aplică, de asemenea, și tuturor preluărilor de împrumuturi pentru datoria externă care nu au fost garantate și contractate anterior de către bugetul general consolidat. Pentru B.N.R. refinanțarea obligațiunilor scadente la mijlocul anului 1999, datorate lui Merrill Lynch și Nomura Samurai, va fi inclusă în plafonul datoriei.

Bugetul general consolidat este definit în anexa B-III. În ceea ce privește băncile comerciale, acestea includ: BANCOREX, Banca Comercială Română (B.C.R.), Banca Agricolă, EXIMBANK și Casa de Monedă. Consemnațiuni (C.E.C.). Plafoanele exclud liniile de finanțare a importului de tip revolving, cu scadență de peste un an, pasivele externe pe termen scurt ale sistemului bancar, precum și pasivele către F.M.I., creditele acordate de către B.R.I., bănci străine, guverne străine sau alte instituții financiare.

Datoria aflată în cadrul acestor plafoane va fi evaluată în dolari S.U.A., la cursul de schimb valabil la data la care contractul sau garanția intră în vigoare. Vânzările de bonuri de tezaur către nerezidenți sunt excluse din aceste plafoane, în cazul în care vânzările sunt efectuate prin mecanismul obișnuit de licitație și nu implică nici o garanție a cursurilor de schimb și credite care sunt considerate concesionale.

Plafoanele vor fi ajustate în următoarele circumstanțe: În cazul în care oricare dintre băncile comerciale, la care bugetul general consolidat sau F.P.S. este acționar majoritar, este privatizată, contractarea sau garantarea datoriei sale neconcesionale pe termen mediu și lung va fi exclusă din plafoane. Caracterul concesional al noilor împrumuturi va fi stabilit pe baza costurilor finanțării externe (dobânzi și alte costuri) și pe baza termenilor rambursării (scadenței), după cum urmează: vor fi considerate credite concesionale cele cu un element de donație de cel puțin 35%. Caracterul concesional al unui credit va fi determinat prin compararea valorii nete prezente a plăților de dobânzi și rambursărilor de împrumut cu valoarea nominală a creditului. Valoarea netă prezentă a dobânzilor și rambursărilor de împrumut va fi redusă pe baza ratelor de referință pentru dobânzile comerciale OECD (CIRR) pentru valuta creditului plus o marjă. Pentru creditele cu o perioadă de rambursare mai mică de 15 ani, reducerea va fi egală cu rata medie CIRR a celor 6 luni care preced data la care creditul a fost contractat plus o marjă de 0,75%. Pentru creditele cu scadențe de 15 ani sau mai mari, rata de reducere va fi egală cu media dobânzilor CIRR a celor 10 ani care preced data contractării creditului plus o marjă ce variază în funcție de scadența creditului. Pentru creditele ale căror scadențe sunt cuprinse între 15–19 ani, marja va fi de 1%, pentru creditele între 20–29 de ani, marja va fi de 1,15%, iar pentru creditele cu scadențe la 30 de ani sau mai mari, de 1,25%.

Plafoanele vor fi monitorizate pe baza datelor furnizate lunar F.M.I. de către Ministerul Finanțelor și B.N.R.

VII. Plafoane pentru arieratele interne la CONEL, ROMGAZ și PETROM

	Plafon			Efectiv		
	Total	CONEL	ROMGAZ PETROM	Total	CONEL	ROMGAZ PETROM
(în miliarde lei)						
Stocul arieratelor la:						
28 februarie 1999				10.607	4.116	2.443 4.048
31 martie 1999 (indicativ)	10.607	4.116	2.443 4.048			
31 iulie 1999 (criteriu de performanță)	10.607	4.116	2.443 4.048			
31 octombrie 1999 (criteriu de performanță)	10.607	4.116	2.443 4.048			
31 decembrie 1999 (criteriu de performanță)	10.607	4.116	2.443 4.048			

Plafoanele se vor aplica oricărei creșteri a plăților de arierate față de nivelul de la 31 martie 1999. Arieratele se referă la conturile de creditori cu restanțe de peste 30 de zile. Pentru scopurile programului, arieratele de plăți față de CONEL, ROMGAZ și PETROM cuprind arierate de la toți clienții interni, inclusiv entități ale bugetului general consolidat (așa cum sunt definite în anexa B-III), întreprinderi cu capital majoritar de stat, proprietate mixtă, precum și persoane private juridice și fizice. Toate arieratele care se reeșalonează vor fi specificate în raportare.

Datele pentru monitorizare vor fi furnizate lunar Fondului de către Ministerul Finanțelor.

VI. Plafoane pentru soldul datoriei externe pe termen scurt

	Plafon	Efectiv
	(în milioane dolari S.U.A.)	
Soldul datoriei la:		
31 martie 1999		1,7
31 iulie 1999 (criteriu de performanță)	1,7	
31 octombrie 1999 (criteriu de performanță)	1,7	
31 decembrie 1999 (criteriu de performanță)	1,7	

Plafoanele se aplică stocului datoriei externe pe termen scurt cu scadențe inițiale de până la un an inclusiv, contractată sau garantată de bugetul general consolidat, B.N.R., regii autonome și alte întreprinderi în care statul sau F.P.S. are o participare majoritară de capital. Bugetul general consolidat este definit în anexa B-III. Datoria externă pe termen scurt include toate obligațiile pe termen scurt, altele decât creditele de import obișnuite; soldurile existente în baza aranjamentelor bilaterale de plăți sunt incluse în calculul datoriei pe termen scurt. Plafoanele se aplică, de asemenea, instrumentelor de datorie cu „put option” care ar fi solicitate într-un an de la data contractării. Sunt excluse din plafoane pasivele pe termen scurt ale sistemului bancar, așa cum sunt ele definite în anexa B-VIII. Datoria inclusă în aceste limite va fi evaluată în U.S.D. la cursul de schimb existent. O astfel de datorie care corespunde soldurilor existente din acordurile bilaterale de plăți cu Bulgaria și Pakistan a însumat 1,7 milioane U.S.D. la sfârșitul lunii martie 1999.

Plafoanele vor fi ajustate în următoarele circumstanțe:

(1) În cazul în care oricare dintre băncile comerciale la care bugetul general consolidat sau F.P.S. deține capital majoritar se privatizează, datoria ei pe termen scurt se va exclude din plafoane.

Plafoanele vor fi urmărite pe baza datelor furnizate lunar Fondului de către Ministerul Finanțelor și B.N.R.

VIII. Limite minime privind reducerea netă a arieratelor CONEL, ROMGAZ și PETROM către bugetul general consolidat

	Limită minimă	Efectiv
	(în miliarde lei)	
Stocul estimat al arieratelor CONEL, ROMGAZ și PETROM la bugetul general consolidat la sfârșitul lunii mai 1999 ⁴⁾		6.359
Reducerea cumulată netă a arieratelor CONEL, ROMGAZ și PETROM către bugetul general consolidat		
31 iulie 1999 (criteriu de performanță)	1.200	
31 octombrie 1999 (criteriu de performanță)	1.200	
31 decembrie 1999 (criteriu de performanță)	2.000	



Bugetul general consolidat este definit în anexa B-III.

Limitele minime se vor aplica oricărei scăderi nete începând cu sfârșitul lunii mai 1999. Arieratele includ toate obligațiile de plată restante către bugetul general consolidat, adică includ impozite, accize, contribuții la asigurări sociale, redevențe de exploatare și rambursări de credite.

Reeșalonarea arieratelor nu va fi luată în calcul ca o reducere a arieratelor în cadrul acestui criteriu de performanță.

IX. Plafon pentru fondurile cumulate de salarii ale regiilor autonome și companiilor naționale, societăților comerciale și sectorului bugetar

Fondurile de salarii ale bugetului de stat, regiilor autonome și companiilor naționale și ale celor 24 de societăți comerciale cele mai mari producătoare de pierderi vor fi limitate în conformitate cu următoarele:

Fondul de salarii pentru bugetul de stat va crește cu 28% în termeni nominali pe întregul an 1999. Fondurile anuale de salarii ale regiilor autonome și companiilor naționale vor fi limitate la de 4 ori nivelul lor din trimestrul IV 1998 (de patru ori 4.128 miliarde lei pentru regiile autonome și companiile naționale și de patru ori 353 miliarde lei pentru societățile comerciale).

Plafioanele cumulate pentru fondul total de salarii ale bugetului de stat, regiilor autonome și companiilor naționale și ale celor 24 de întreprinderi cele mai mari producătoare de pierderi vor fi:

ianuarie—martie 1999	9.894 miliarde lei (estimat)
ianuarie—iulie 1999	24.082 miliarde lei (criteriu de performanță)
ianuarie—octombrie 1999	33.619 miliarde lei (criteriu de performanță)
ianuarie—decembrie 1999	39.752 miliarde lei (criteriu de performanță).

La baza acestor ținte totale stau următoarele plafoane pe sector:

Plafoanele pentru fondul cumulat de salarii pentru sectorul bugetului de stat în cadrul acestei politici sunt: 5.110 miliarde lei pentru ianuarie—martie; 12.920 miliarde lei pentru ianuarie—iulie; 17.673 miliarde lei pentru ianuarie—octombrie; și 21.140 miliarde lei pentru ianuarie—decembrie.

Plafoanele salariilor pentru cele 24 de societăți comerciale: 367 miliarde lei pentru ianuarie—martie; 856 miliarde lei pentru ianuarie—iulie; 1.223 miliarde lei pentru ianuarie—octombrie; și 1.440 miliarde lei pentru ianuarie—decembrie.

Plafoanele salariilor pentru regiile autonome sunt: 4.417 miliarde lei pentru ianuarie—martie; 10.306 miliarde lei pentru ianuarie—iulie; 14.723 miliarde lei pentru ianuarie—octombrie; și 17.172 miliarde lei pentru ianuarie—decembrie.

Acest criteriu de performanță va fi măsurat în mod cumulat între diferitele sectoare și în timp.

Ministerul Muncii și Protecției Sociale va prelua responsabilitatea pentru colectarea datelor de la Ministerul Finanțelor (pentru sectorul bugetar), diferitele ministere (pentru regiile autonome și companiile naționale) și F.P.S. (pentru cele 24 de societăți comerciale) și va raporta lunar Fondului.

X. Obiective orientative pentru nivelurile minime ale activelor externe nete ale sistemului bancar

	Nivelul minim (în milioane dolari S.U.A.)	Efectiv
Stoc la:		
31 martie 1999	—	490
31 iulie 1999	671	
31 octombrie 1999	904	
31 decembrie 1999	1.079	

Activele externe nete ale sistemului bancar cuprind activele externe de rezervă minus pasivele externe.

Pentru scopurile programului, activele de rezervă vor fi definite ca incluzând aurul monetar, disponibilitățile în DST, poziția de rezervă la F.M.I. și disponibilitățile în valute convertibile ale B.N.R. și ale băncilor comerciale. Din activele de rezervă vor fi excluse aurul și metalele prețioase, al-

te activele în monede neconvertibile și metalele prețioase, altele decât aurul. Aurul monetar va fi evaluat la un preț contabil de 280,4 dolari S.U.A. per uncie, iar disponibilitățile în DST la un curs de 1,355109 dolari S.U.A. pentru un DST. La 31 martie 1999 activele de rezervă ale sistemului bancar, definite ca mai sus, însumau 3.300 milioane dolari S.U.A., inclusiv aurul evaluat la 908 milioane dolari S.U.A.

Pentru scopurile programului, pasivele externe se definesc ca incluzând pasivele pe termen scurt, mediu și lung, în valute convertibile, ale B.N.R. și băncilor comerciale față de nerezidenți, precum și pasivele decurgând din creditele primite de la F.M.I. și creditele punte (bridge) de la B.R.I., bănci străine, guverne străine sau orice altă instituție financiară, indiferent de scadențele lor. La 31 martie 1999, pasivele externe ale sistemului bancar din România, așa cum sunt definite mai sus, se ridicau la 2.810 milioane dolari S.U.A.

Toate activele și pasivele denumite în alte monede convertibile decât dolarul S.U.A., inclusiv DST, vor fi transformate în dolari S.U.A. la cursurile lor de schimb față de dolar la 31 martie 1999. Orice modificare în definirea sau evaluarea activelor ori a pasivelor, precum și în detaliile operațiunilor referitoare la vânzări, cumpărări sau operațiuni de swap cu aur vor fi, de asemenea, comunicate personalului F.M.I.

Nivelul minim al activelor externe nete ale sistemului bancar va fi ajustat în următoarele împrejurări: activele externe nete ale B.N.R. (AEN) vor fi subiectul a două ajustări automate în perioada programului. Prima va corecta AEN ale B.N.R. cu sumele din finanțare externă care se abat de la nivelurile programate (menționate în tabelul de mai jos, pe o bază cumulată). Mai precis, dacă intrările din finanțarea externă:

a) depășesc limitele stabilite de program, nivelul minim al AEN pentru trimestrul respectiv va fi mărit cu 100% din finanțarea suplimentară;	
b) sunt sub limitele din program, limita inferioară a AEN va fi micșorată cu 330 milioane dolari S.U.A. la finele lunii iulie, dar suma ajustărilor cumulate pentru perioada rămasă până la sfârșitul anului nu poate depăși 200 milioane dolari S.U.A.;	
c) iulie 1999	330 milioane dolari S.U.A.
octombrie 1999	568 milioane dolari S.U.A.
decembrie 1999	652 milioane dolari S.U.A.

XI. Obiective indicative pentru plafoanele bazei monetare medii

	Plafon (în miliarde lei)	Efectiv
Stoc la:		
31 martie 1999		19.463
31 iulie 1999	21.874	
31 octombrie 1999	23.464	
31 decembrie 1999	25.495	

Baza monetară medie este definită ca sumă a mediei numerarului în circulație din afara B.N.R. și a depozitelor medii ale băncilor comerciale la B.N.R. (rezerve obligatorii plus excesul de rezerve). Depozitele băncilor comerciale exclud rezervele obligatorii și excesul de rezerve în valută, constituite pentru depozitele în valută.

Datele privind baza monetară vor fi urmărite pe baza datelor indicatorilor zilnici ai B.N.R., care vor fi transmise săptămânal Fondului de către B.N.R. La data de 31 martie 1999 numerarul în circulație în afara B.N.R. a fost de 12.283 miliarde lei, în timp ce depozitele medii ale băncilor comerciale la B.N.R. au fost de 7.180 miliarde lei. Estimări ale stocului bazei monetare medii calculate pe baza situațiilor contabile ale B.N.R. vor fi transmise săptămânal Fondului.

Plafoanele pentru baza monetară medie vor fi ajustate în următoarea circumstanță:

Dacă rata rezervelor obligatorii va fi modificată de la 5 procente pentru toate rezervele obligatorii în lei, obiectivele bazei monetare vor fi ajustate prin înmulțirea ratei schimbate a rezervelor obligatorii cu depozitele programate pentru care rezervele sunt în lei, dacă motivul modificării ratei rezervelor este o schimbare între diferite instrumente de sterilizare, înainte de a face aceste schimbări, B.N.R. se va consulta cu personalul Fondului.

Ajustarea poate fi reconsiderată în perioada examinării programului.

XII. Obiective indicative pentru masa monetară

	Plafon	Efectiv
	(în miliarde lei)	
Stoc la:		
31 martie 1999		100.761
31 iulie 1999	110.001	
31 octombrie 1999	116.451	
31 decembrie 1999	124.505	

Masa monetară este definită ca pasive ale sistemului bancar față de sectorul nebanca.

Masa monetară include depozitele în valută ale rezidenților, dar exclude depozitele Guvernului și depozitele instituțiilor monetare străine și ale altor nerezidenți.

Pentru scopurile programului, activele externe nete și depozitele care sunt denumite în valută vor fi transformate în lei la cursurile de schimb contabile de la sfârșitul perioadei: 31 iulie 1999, 15.987 lei/dolar S.U.A.; 31 octombrie 1999, 16.821 lei/dolar S.U.A.; 31 decembrie 1999, 17.476 lei/dolar S.U.A. Creditul denominat în valută va fi

transformat în lei la cursul de schimb de 10.951 lei/dolar S.U.A. de la sfârșitul lunii decembrie 1998. Cursul de schimb la sfârșitul lunii martie a fost 14.925 lei/dolar S.U.A.

Datele pentru masa monetară vor fi urmărite pe baza datelor lunare din situațiile contabile ale băncilor și ale sistemului bancar, care vor fi transmise Fondului, lunar, de B.N.R. La data de 31 martie 1999 masa monetară era constituită din: numerar în circulație de 11.523 miliarde lei; depozite în lei de 50.250 miliarde lei; și depozite în valută de 2.612 milioane dolari S.U.A., evaluate la cursul de schimb de la 31 martie 1999 de 14.925 lei/dolar S.U.A.

Plafonul pentru sfârșitul lunii decembrie 1999 include estimări ale plăților de dobânzi de la sfârșitul anului, ce vor fi plătite de C.E.C. Programul ia în considerare plăți de dobânzi de 2,5 trilioane lei la sfârșitul lunii decembrie 1999.

Plafonul pentru masa monetară va fi ajustat în următoarea circumstanță:

Dacă depozitele ROMTELECOM de 227 milioane dolari S.U.A. sunt mutate la „alte pasive“ ale B.N.R. datorită restructurării BANCOREX, plafonul pentru masa monetară va fi ajustat în jos cu o sumă echivalentă.

ANEXA C

PROBLEME ALE SUPRAVEGHERII BANCARE**1. Probleme ale riscului sistemic**

Data fiind îngrijorarea autorităților față de riscurile importante din sectorul bancar, Comisia specială de supraveghere (CSS) din cadrul B.N.R. va elabora instrumentele și strategia de restructurare și menținere a încrederii în sectorul bancar și de prevenire a situațiilor grave sistemice bancare. În acest scop, în conformitate cu graficul care a fost transmis F.M.I., B.N.R. va rezolva următoarele probleme:

- o examinare a fiecărei bănci, pe baza tuturor datelor disponibile, pentru a stabili valoarea lor netă;
- distincția care se face între băncile viabile și neviabile;
- definirea criteriilor pe baza cărora va fi efectuată această analiză;
- o listă cuprinzând băncile cu probleme care vor trebui tratate cu o alocare specială de resurse, atât local, cât și în afara acestuia;
- organizarea de către B.N.R. a expertizelor contabile externe, bazate pe standardele IAS, ale căror rezultate vor fi raportate F.M.I. Așa cum s-a convenit cu Fondul, primele expertize se vor referi la Banca Comercială Română și Banca Agricolă. Ele vor fi transmise Fondului până la finele lunii iunie 1999 ca o condiție pentru efectuarea primei examinări în cadrul aranjamentului stand-by;
- pe baza expertizelor externe, B.N.R. va elabora o listă cuprinzând băncile cu probleme, cu o descriere detaliată a problemelor și a acțiunii de supraveghere ce urmează a fi întreprinsă, precum și rezultatul acțiunii. Vor fi explicate metodologia și criteriile utilizate în această privință.

2. Plan pentru neprevăzute

CSS va stabili, de asemenea, măsurile care trebuie anticipate dacă totuși va apărea o situație gravă bancară generalizată. O abordare proactivă în acest domeniu constituie într-adevăr o preocupare standard a fiecărui supraveghetor bancar. Măsurile care urmează a fi luate trebuie să fie, de asemenea, compatibile cu strategia generală de restructurare a sectorului:

- încrederea publicului trebuie sporită printr-un sistem transparent și eficient de garanție a depozitelor; o atenție specială va fi acordată asigurării existenței acestor condiții și, în toate cazurile, posibilității de efectuare cu promptitudine a plăților către public;
- băncile care prezintă perspective rezonabile de viabilitate trebuie să primească, dacă și când este nevoie, lichiditatea necesară pentru a face față obligațiilor curente; pe cât posibil, acest sprijin trebuie să fie garantat în mod normal; dacă garanția tradițională este insuficientă, poate fi luată în considerare o garanție netradițională, ca de exemplu...

• băncile care solicită sprijin în condiții favorabile, în timp ce situația lor se înrăutățește, vor fi trecute în administrare specială și vor prezenta un plan de activitate, din care să rezulte capacitatea lor de a-și reface capitalul adecvat și rentabilitatea într-o perioadă dată de timp. Cele care apar ca neviabile vor trebui să fie închise;

- vor fi luate măsurile necesare pentru a asigura proceduri line de lichidare spre a nu perturba piețele importante;
- având în vedere o posibilă situație de urgență, declarațiile de presă trebuie să fie astfel elaborate încât să îndeplinească, pe cât posibil, următoarele obiective:
 - recunoașterea problemelor din sectorul bancar și a faptului că autoritățile iau toate măsurile posibile;
 - anunțarea impunerii administrării asupra băncii X;
 - anunțarea că deținătorii de depozite la banca X vor beneficia de garantarea depozitului;
 - anunțarea unei politici de reabilitare a acestei bănci și a retragerii sprijinului din partea altora;
 - consensul politicii B.N.R. și Ministerului Finanțelor;
- toate comunicările privind restructurarea sectorului bancar vor fi centralizate; informațiile incompatibile din diferite surse vor fi evitate prin măsuri de coordonare adecvate, luate de B.N.R.

3. Măsuri legislative

B.N.R. s-a angajat să examineze cadrul juridic general în care funcționează băncile, în vederea reducerii sau eliminării impedimentelor care stau în calea unei gestionări (conduceri) eficiente. O evaluare generală preliminară a următoarelor probleme a fost transmisă Fondului:

- atribuțiile de conducere ale administratorului special, îndeosebi în ceea ce privește pregătirea băncilor pentru privatizare sau, în absența perspectivelor de viabilitate, pentru închiderea sau lichidarea eșalonată;
- impedimentele ce stau în calea efectuării plăților rapide de către sistemul de garantare a depozitelor, care trebuie eliminate prin schimbările corespunzătoare de legislație.

4. Întărirea capacității de supraveghere a B.N.R.

Un grup special de lucru al B.N.R., condus de viceguvernatorul însărcinat cu supravegherea bancară, se va ocupa de îmbunătățirea supravegherii prudentiale. În luna mai acest grup a raportat Fondului despre căile de urmat în vederea implementării recomandărilor făcute în Raportul operațional de expertiză (ROE) care a fost elaborat în concordanță cu termenii de referință emiși de UE-PHARE. Grupul special de lucru al B.N.R. va raporta lunar...

Primul raport normal al acestui grup a fost transmis Fondului. Expertul Fondului va primi un exemplar al raportului și va asista la ședințe. Până la sosirea lui un exemplar al raportului va fi transmis Fondului.

5. Monitorizarea poziției monetare a băncilor

În ceea ce privește proiectul de propunere privind monitorizarea pozițiilor monetare, s-a recunoscut că această propunere vizează numai poziția monetară totală a băncilor, fără referire la o posibilă concentrare într-un număr limitat de monede, pozițiile care se compensează în diferite intervale de timp, riscul elementului de concentrare, necesitatea unei abordări consolidate a riscului din cursul zilei datorat pozițiilor monetare excesive. Proiectul va fi în continuare modificat pentru a se impune băncilor să prezinte o descriere detaliată a organizării lor administrative, a procedurilor și a măsurilor în vigoare de administrare a riscului, în

scopul de a desfășura într-un mod profesional activitățile în valută. Băncile care nu prezintă garanțiile necesare în această privință nu vor fi autorizate să se angajeze în operațiuni valutare.

6. Principiile de bază ale supravegherii bancare, stabilite la Basel

Într-un mod mai general, cadrul instituțional și abordarea operațională a supravegherii bancare în România vor fi strâns legate de Principiile de bază ale supravegherii bancare, stabilite de Comitetul de la Basel. Asupra acestei probleme va fi cerut în săptămânile următoare avizul expertului rezident al Fondului, iar o listă detaliată cuprinzând principiile lacune, însoțită de un grafic care va fi respectat pentru ca aceste principii să fie integral îndeplinite, va fi transmisă Fondului.

ANEXA D

SISTEM DE MONITORIZARE pentru implementarea bugetului

Implementarea bugetului în conformitate cu obiectivele noastre este de importanță critică pentru succesul programului nostru. În scopul asigurării unui sistem de avertizare din timp care să declanșeze recurgerea la măsurile deja identificate pentru evenimente bugetare neprevăzute, am elaborat următorul sistem cuprinzător de monitorizare în timp.

A. Executarea bugetului consolidat

Execuția lunară a bugetului consolidat, pe o bază de clasificare funcțională, va fi furnizată în săptămâna de după cea de-a 25-a zi a lunii următoare. Estimările pe o bază economică vor fi furnizate trimestrial, la 3 săptămâni după încheierea trimestrului.

B. Date privind salariile

Realizarea fondului de salarii aferent bugetului de stat va fi monitorizată în două moduri:

- datele lunare privind liniile de credit pentru salariile din bugetul de stat, la o săptămână după încheierea lunii;
- datele lunare privind cheltuielile efective de personal (defalcate pe fond de salarii, contribuții pentru asigurările sociale, contribuții la Fondul pentru plata ajutorului de șomaj, contribuții la asigurările sociale de sănătate, călătoriilor și alte alocații) urmează a fi transmise la 3 săptămâni după încheierea lunii.

C. Fondurile pentru asigurări sociale

Datele lunare privind alocația medie, numărul mediu de beneficiari și cheltuielile totale de fonduri pentru Fondul asigurărilor sociale de stat și Fondul pentru plata ajutorului de șomaj vor fi furnizate după cea de-a 25-a zi a lunii următoare.

D. Veniturile

Datele lunare privind colectarea veniturilor bugetului de stat vor fi furnizate la o săptămână după încheierea lunii.

Domnului Michel Camdessus
Director general
Fondul Monetar Internațional
Washington D.C.

Stimate domnule Camdessus,

1. Vă scriu pentru a vă informa asupra stadiului la zi al recentelor demersuri ale Guvernului român pentru a trece la implementarea angajamentelor noastre politice, scoase în evidență în Memorandumul privind politicile economice.

2. În ceea ce privește bugetul, datele recente arată o performanță fiscală în iunie, contrară celei estimate de noi anterior. Cauza principală a problemei poate fi datorată slabei colectări a veniturilor, care a apărut din implementarea cu întârziere a bugetului și a impozitelor majorate adoptate prin acesta, precum și din activitatea economică mai slabă în general. Chiar dacă am fost de acord să adoptăm măsuri de creștere a veniturilor — cele mai recente în contextul discuțiilor noastre cu misiunea Fondului de la sfârșitul lunii iunie —, nu am reușit până în prezent să limităm cheltuielile corespunzător veniturilor mai mici. Prin urmare și ca o problemă de urgență, Guvernul ia următoarele măsuri pentru a urgenta implementarea măsurilor privind veniturile rămase a se realiza și pentru a întări controlul cheltuielilor:

- Pe data de 18 iunie 1999 accizele la alcool și la combustibili au fost majorate în medie cu 25%.

• În săptămâna care urmează vom începe colectarea impozitelor din impozite ale CONEL, PETROM și ROMGAZ prin executare silită. Avem încrederea că în scurt timp vom colecta cele 300 miliarde lei, prevăzute inițial pentru luna iulie, precum și încă 300 miliarde lei în perioada rămasă din luna august și încă 300 miliarde lei în luna septembrie.

E. Operațiunile de finanțare a bugetului

Datele lunare cuprinzătoare privind operațiunile de finanțare a deficitului bugetar vor fi furnizate la 3 săptămâni de la încheierea lunii (vezi tabelul nr. 1). Datele săptămânale privind finanțarea bancară internă (adică blocul 1 din tabelul nr. 1) vor fi, de asemenea, furnizate.

Tabelul nr. 1: Finanțarea bugetului consolidat

1. Finanțare internă bancară:

	Stoc la 31 decembrie 1998	Stoc la cea mai recentă dată
--	---------------------------------	------------------------------------

Titluri de stat nerambursate

Obligațiuni

Datorie internă în valută (USD)

Soldul contului de trezorerie

2. Finanțare internă nebancaară:

Titluri de stat deținute de sectorul nebancaar

3. Finanțare externă netă (flux):

Flux cumulată de la
1 ianuarie 1999

Finanțare externă netă (USD)

Intrări

Amortizări

4. Venituri din privatizare:

Flux cumulată de la
1 ianuarie 1999

Intrări la F.P.S. rezultate
din privatizări

5 august 1999

• Tot în luna august ministrul finanțelor va emite un ordin prin care să se majoreze accizele la produsele petroliere, cu aplicabilitate de la 1 septembrie, astfel încât să se compenseze erodarea acestora în termeni reali în ultimul trimestru.

• O altă componentă a programului nostru fiscal este să se schimbe estimarea accizelor pentru tutun (de la acciza specifică la acciza *ad valorem* la prețul de vânzare cu amănuntul), care va conduce, de asemenea, la o majorare a impozitării efective. O inițiativă parlamentară, totuși, a fost respinsă, ceea ce reflectă că nu se pot accepta în general cu ușurință implicațiile unei astfel de mișcări — în termenii schimbărilor frecvente necesare ale prețurilor cu amănuntul — într-o economie care nu a ajuns la o stabilitate rezonabilă a prețurilor și cursului de schimb. În această situație, Guvernul fie va efectua o schimbare în estimarea impozitului pe tutun printr-o ordonanță, în cursul lunii august, fie va introduce o majorare a accizei specifice cu un coeficient echivalent. În oricare caz, majorarea va deveni efectivă în septembrie.

• Am dezvoltat, de asemenea, sistemul nostru de atenționare din timp și de control bugetar. În consultare cu personalul Fondului, am specificat țintele lunare indicative anexate pentru venituri, totalul cheltuielilor și cheltuiala primară, care sunt în concordanță cu îndeplinirea criteriilor de performanță relevante pentru finele lunii octombrie și finele lunii decembrie. Stabilirea țintelor indicative lunare a fost suplimentată de managementul cheltuielilor bugetare recent regândit. Până de curând ministerele au primit alocații lunare ca sumă globală, în mare parte pro-rata din alocația lor bugetară anuală. Începând cu luna august, în loc de aceasta, lor li se acordă alocații lunare pe principalele articole de cheltuieli. Acest nou sistem va asigura că reducerile în categoriile de cheltuieli selectate (în principal subvențiile și cheltuielile pentru bunuri și servicii) vor fi efective și aceasta ne va permite, de asemenea, să menținem cheltuielile asupra cărora ei decid sub limita alocației anuale pro-rata, atâta timp cât persistă nerealizarea veniturilor. Date relevante vor fi furnizate în mod regulat.

• Recent Guvernul a decis indexarea pensiilor, din nefericire fără o consultare prealabilă cu Fondul. Impactul acestei măsuri asupra bugetului și modul de acoperire a acestuia vă propunem să le discutăm cu misiunea Fondului pentru prima analiză a programului. Oricum, nu vom lăsa să fie afectate în vreun fel țintele din programul convenit.

3. În numele autorităților române, aș dori să vă asigur că intenționăm să trecem la implementarea promptă a tuturor măsurilor convenite și să adoptăm noi măsuri, după cum va fi necesar, pentru a asigura îndeplinirea obiectivului programului fiscal.

4. După cum cunoașteți, în primele 7 luni ale acestui an România nu a beneficiat de nici o finanțare externă pentru susținerea balanței de plăți, în timp ce a achitat în întregime serviciul datoriei publice externe, inclusiv a vârfurilor de plată din lunile mai și iunie. Datorită celor menționate mai sus, precum și emisiunilor de titluri de stat mai mari decât cele estimate pentru restructurarea sistemului bancar, în special a BANCOREX, datoria publică internă a crescut considerabil, ceea ce a făcut ca cheltuielile cu dobânzile să fie mai mari decât cele estimate.

* * *

5. Cu privire la eforturile în curs de a mobiliza finanțarea suplimentară din sectorul privat, doresc să vă informez despre stadiul acestei operațiuni:

• Pe data de 2 iulie, Ministerul Finanțelor a acordat mandatul lui Credit Suisse First Boston de a aduna minimum 200 milioane dolari S.U.A. (sau echivalentul acestei sume în euro) de pe piețele internaționale de capital, cu o dobândă de maximum 12%.

• Cu asistența firmei de avocați Linklaters (care a fost numită de Ministerul Finanțelor să îl asiste în această tranzacție) am terminat prospectul de emisiune și Credit Suisse First Boston a început operațiunile pe piața pentru această tranzacție.

• Amândouă firmele juridice (Linklaters și Clifford Chance — firma care reprezintă Credit Suisse First Boston) au încheiat întocmirea documentelor legate de această tranzacție: Acordul de subscriere, Acordul pentru agentul fiscal, Actul solemn de angajament și Acordul cu agentul de plată.

• În acest stadiu tranzacția este gata de a fi lansată.

6. Din informațiile pe care le-am primit de la Credit Suisse First Boston se pare că piața nu este favorabilă pentru România, deoarece după testarea pe piața a tranzacției ei au reușit să obțină doar 50 milioane dolari S.U.A. cu un cost de 17% pentru euro (18,5% echivalent pentru dolari S.U.A.). Ministerul Finanțelor a contactat deja celelalte bănci de investiții inițial interesate, pentru a căuta alternative de finanțare în scopul creșterii sumei până la 200 milioane dolari S.U.A.

7. În aceste circumstanțe, având în vedere piața nefavorabilă și costul foarte ridicat, ar fi foarte util pentru România dacă Fondul ar fi de acord cu o sumă mai redusă, care să fie asigurată acum, și cu majorarea sumei în stadiul al doilea pentru prima analiză a programului, atunci când piața poate fi mai favorabilă.

Al dumneavoastră sincer,
Decebal Traian Remeș,
ministrul finanțelor

ANEXĂ

Tabelul nr. 1: Ținte indicative, august—septembrie 1999 (în miliarde lei)

	August	Septembrie
	(cumulat de la 1 ianuarie 1999)	
Venituri totale (țintă indicativă)	105.481	119.528
Cheltuieli totale (plafon indicativ)	113.133	128.518
Cheltuieli curente primare (subplafon indicativ)	88.030	99.835
	(cumulat de la 1 iulie 1999)	
Colectarea arieratelor de la CONEL, PETROM și ROMGAZ (țintă indicativă)	600	900

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2-4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 2511.1-12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București.

Adresa pentru publicitate : Serviciul relații cu publicul și agenții economici, București,

Str. Blanduziei nr. 1, sectorul 2, telefon 211.57.30.

Tiparul Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78,

E-mail: ramomrk@bx.logicnet.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro

